

Verschijnt tweewekelijks (niet in juni, juli, augustus, september) Afgiftelokaal: 1050 Brussel 5. Verantwoordelijk uitgever: Geert Baetens, Pleinlaan 2, 1050 Brussel

De Moeial

...Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel, i.s.m. BSG, VO en Dienst Cultuur...

50 jaar na sluiting ULB

Op 25 november 1941 beslist de Rector van de Université Libre de Bruxelles, Frans Van den Dungen¹, hierbij gesteund door zijn Raad van Beheer, de activiteiten van de Universiteit op te schorten: door openlijk de Duitse bezetter uit te dagen aanvaardden de leden van de Raad een persoonlijk risico te nemen dat zeer groot kon zijn. In welke omstandigheden die beslissing tot stand kwam is zeker de moeite waard om - precies vijftig jaar later - herinnerd te worden.

Na de bezetting hervatten de lessen in de Belgische universiteiten; rapporten over de onderwijsactiviteiten worden naar de bezetter gestuurd: over de ULB wordt beweerd² dat ze een zogenaamde *freie Universität* is, gekenmerkt door haar *liberal-freimaurerische Gesinnung*; ze wordt nog bestempeld als de *Hochburg antigermanischer und antideutscher Haltung*. Eind oktober krijgt Rector van den Dungen volgende brief³:

"...L'Administration Militaire entend émettre dans toutes les couches de la population le vœu de fermer l'Université de Bruxelles, pour la raison que ses tendances radicales de gauche et son caractère maçonnique paix durable." Het antwoord van de Raad van Beheer van de ULB is eerder sussend⁴: "... Ses tendances [van de ULB] sont celles d'une large tolérance, sous l'égide de la plus entière liberté de pensée. Elle n'obéit à aucune influence extérieure et n'est inébranlable à aucun parti politique... Ses dirigeants comme son corps professoral se rendent compte de la réserve que la situation actuelle comporte et ont décidé d'imposer cette réserve aux étudiants." Een week later openen de Belgische universiteiten hun deuren: in Brussel wordt een controle door een commissaris - aan wie de Rector en de Beheerder verantwoording verschuldigd zijn

- opgedrongen. Verscheidene professoren dagen niet op: sommigen waren tijdens het offensief gestorven, anderen waren notoire Vrijmetselaars of Joden; twintig onder hen werden het recht ontzegd te doceren. Op bevel van de Duitse commissaris werden de filosofische en politieke kringen aan de ULB ontbonden. De klap op de vuurpijl kwam er met de "uitnodiging, in het raam van uitwisselingsakkoorden" van Duitse gastprofessoren: de auditoria bleven dus leeg... In de Fakulteit van de Rechten stelt Henri Rolin zich op tegen de heremiting van de colleges, maar - mits de garantie dat de commissaris zich op de vlakte zou houden - worden deze hervat⁵.

De bezetter verandert van tactiek: vanaf januari 1941 eist hij de invoering van de tweetaligheid en de effectieve verlaamsing van de ULB. De Raad van Beheer verzet zich hiertegen absoluut niet, maar weigert kordaat al te zien van een principe, nl dat zijzelf, in afwezigheid van alle externe druk, soeverein haar professoren benoemt.

Op 22 november 1941 beslist Generaal von Graushaar echter zonder overleg met de ULB - aan te stellen⁶. Het Bureau van de Raad van Beheer stemt volgende motie⁷: "L'Attitude de l'autorité militaire simplifie la question qui se pose pour les membres du Conseil et du Bureau; ils ont accepté le mandat de maintenir et de défendre l'Université libre de Bruxelles, et non une Université à Bruxelles. Si l'Université devait se prêter aux exigences allemandes en acceptant qu'un trait de la guerre 1914-1918 soit toléré à faire cours, elle serait un jour balayée par l'opinion publique. Les risques dans l'avenir s'ajoutent au risque que court dans le présent la dignité du Conseil et de l'Université. Il est certain qu'en cas de

victoire allemande, il n'y aurait plus d'Université libre. Il ne faut donc envisager que l'hypothèse de la libération totale du pays. En novembre 1940, l'Université n'a accepté - et non sans hésitation - la présence d'un commissaire allemand, que parcequ'elle gardait sa liberté scientifique et son droit de nomination des membres du Corps enseignant. L'autorité allemande vient de rompre ce pacte. Par conséquent, une seule attitude est possible: fermer⁸. De volgende dag bekrachtigt de Raad het standpunt van zijn Bureau en op 25 november worden de colleges geschorst.

Wat er volgde op de beslissing om de Universiteit te sluiten mag zeker als gruwelijk bestempeld worden: op 26 november komen de studentenleiders bijeen en ondersteunen ze unaniem de beslissing van de Raad; enkele

dagen later worden zeven onder hen aangehouden en gevangen gehouden. Vanaf december 1941 worden clandestiene colleges georganiseerd (in de scholen van de Stad Brussel, de Koninklijke Athenea, de Institut Meurice en in de Arts et Métiers, ook in de kelders van de Clinique Antoine Depage). Arnaud Fraiteur, student wordt ter dood veroordeeld en opgehangen; Raymond Volckerick, assistent in de Faculté des Sciences Appliquées, wordt reeds in oktober 1941 aangehouden; op 8 mei 1944 zal hij onthoofd worden; Jean Guilissen, zijn collega en vriend in dezelfde Fakulteit, zal in 9 mei 1942 terechtgesteld worden; Charles van der Putten, hoogleraar in de Faculté des Sciences Appliquées, sterft van uitputting enkele dagen na zijn bevrijding uit Sachsenhausen. Jean Burgers, pas

afgestudeerde ingenieur, richt de Groupe G op, sabotagegroep die zeer op efficiënte algemend is: met drie van zijn staf-leden zal hij in 1944 aangehouden worden, ze worden alle vier terechtgesteld.

De conclusie ligt voor de hand: men kan ze vinden in een tekst van de ULB-historicus Jean Stengers⁸: "...On trouve là une illustration remarquable d'un type de politique que l'on ne rencontre qu'assez rarement, très rarement même: une politique définie d'avance avec précision, et à laquelle on se tient fermement sans faillir. L'Université, depuis le début de l'occupation allemande, avait accepté de faire des concessions, et souvent de très grosses concessions; elle avait avalé des couleuvres. Mais elle avait fixé d'avance une limite qui ne pourrait pas être franchie: elle ne pourrait pas admettre que l'enseignement - sous forme de cours obligatoires - fût donné par d'autres que ceux qu'elle aurait elle-même nommés. La limite était franchie, elle ferma!"

Prof. P. De Wilde

¹ een twintig jaar later zal F. van den Dungen, titularis van de leerstoel van "Mécanique rationnelle" in de Ecole Polytechnique van de ULB, de hulp genieten van enkele assistenten die we ondertussen wel kennen: Roger Van Geen, Paul Janssens, Albert Cardon.

² Rapport Petri, 20 juni 1940

³ 31 oktober 1940

⁴ 5 november 1940

⁵ "...pour faire bénéficier les étudiants de son enseignement à elle..." (motie van de Raad van Beheer, 14 november 1940).

⁶ deze waren Antoon Jacob, een activist die na de Eerste Wereldoorlog was veroordeeld en naar Duitsland gevlucht; Robert Van Roosbroeck, historicus, lid van de Algemene SS-Vlaanderen; Robert de Maejer, archeoloog en notoire pro-Duitse sympathisant.

⁷ 23 november 1941.

⁸ gepubliceerd in 1982.

A A N D A C H T ! ! !
GROTE VLAAMSE BETOGING
 tegen de
FINANCIELE TeloORGANG
FUNDAMENTEEL
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Op DONDERDAG 6 FEBRUARI 1992

(schorsing van de lessen aan alle Vlaamse universiteiten!)

(lees artikels pag. 4, 9!)

INHOUD

- P.2 Open Tribune HRI/PB
- P.3 De Europese uitdaging Numerus Clausus
- P.4 Fundamenteel onderzoek
- P.5 Greenpeace
- P.6 Red Laurence
- P.6 Agenda Filmweek Paz
- P.8 Een gat is een gat...
- P.9 Sensatie Zoekenlijst
- P.10 50 jaar sluiting ULB
- P.11 Over Strovers
- P.12 Memorandum on higher education

One (Wo)Man, One Vote !

In Moel 5 van 10 december 1991 lezen we een standpunt van Studiekering Vrij Onderzoek over de verkiezingsuitslagen van SoR en RvB. Hierin uitte de kring zijn bezorgdheid over de lage opkomst. Als oplossing voor dit reële probleem pleit hij voor een betere politieke vorming van de kiezer, zijnde de VUB-student. Deze vorming zou moeten gebeuren door de (erkende en niet-erkende) kringen. Dit is natuurlijk baarlijke nonsens. Je moet mij eens uitleggen, ten eerste, waarom de kringen aan politieke vorming zouden gaan doen, en ten tweede, op welke manier zij dit zouden moeten kunnen.

Waarom

Waarom zouden de kringen de bestaande toestand willen wijzigen? De huidige constellatie op de VUB heeft niets dan voordelen voor de kringen. In de praktijk vertegenwoordigen de student(en)-SoR-leden de kringen, de kandidaten voor de SvS-lijst, die al enkele jaren alle zetels in de wacht sleept, worden gerecruteerd uit de kringen, enzovoort. Zowel de kringen, als organisaties, als hun bestuursleden, op persoonlijk vlak, hebben niets dan voordelen van de huidige situatie. Dan lijkt het mij duidelijk dat van die kant niet te veel initiatief moet verwacht worden om de toestand te wijzigen.

Hoe

Een tweede vraag is hoe de kringen aan politieke vorming zouden moeten kunnen doen. Het lijkt me duidelijk dat niet die personen met het grootste politieke of maatschappelijke bewustzijn worden aangeduid als bestuurslid van de gemiddelde kring. In ons systeem van eenheidslijsten is het enkel van belang op een goed voetje te staan met je voorgangers om bestuurslid te worden.

Vorming

Het lijkt me dan ook duidelijk dat van de kringen geen oplossing voor het probleem moet verwacht worden. Misschien kan Studiekering Vrij Onderzoek de vormende taak op zich nemen. Ik voorspel echter dat dit niet helemaal zal lukken. De gretigheid om politiek gevormd te worden is bij de gemiddelde student bij mijn weten niet echt bijzonder groot. En om de gemiddelde student gaat het toch, niet?

Malaise

Aan de andere kant zitten we wel degelijk met een participatieprobleem. Slechts 26,6

% van de stemgerechtigden hebben ook hun stem uitgebracht. En daarvan hebben slechts iets minder dan de helft voor de verkozenen gestemd. Van legitimiteit kan hier al moeilijk meer gepraat worden.

Dan blijft de vraag naar de oorzaak van de malaise. Waarom gaan zo weinig studenten stemmen? Enerzijds zijn er inderdaad de buitenlandse en de werkdagstudenten. We moeten hun aantal echter niet overdrijven. De overgrote meerderheid van de stemgerechtigden zijn gewone dagstudenten. Het politieke bewustzijn? Mogelijk. Misschien kan de SoR voldoende keer een informatie-campagne organiseren, om de kiezers iets bewuster te maken. Ook dat lijkt me echter meer oplapwerk. Kiezers moeten namelijk kunnen kiezen in het stemhokje. Indien dat niet het geval is, zal je bitter weinig mensen kunnen motiveren en "bewustmaken" om daadwerkelijk een stem uit te brengen. En zo komen we bij de kern van de zaak. Je krijgt maar kiezers, als er voldoende kandidaten zijn om uit te kiezen. En je krijgt maar voldoende kandidaten, als er voor hen ook een reële kans bestaat om verkozen te worden.

Meerderheidssysteem

Op dit moment is de situatie (en het kiessysteem) zo, dat je al naief moet zijn om te geloven als onafhankelijke kandidaat verkozen te kunnen worden. Of je moet het omwille van de traditie doen (de "Socialistische Revolutie", nietwaar). In de praktijk werkt het huidige kiessysteem namelijk als een meerderheidssysteem, omdat elke kiezer zes stemmen mag uitbrengen. In theorie is dit een mooi systeem. In theorie wordt er naar de gunst van de kiezer gedongen door verschillende individuen, die de kiezers informeren over hun programma, en waaruit elke kiezer er zes uitkiest op basis van een weldoordachte afweging van positieve en negatieve punten. In theorie is dit een mooi systeem, dat zeker in een universitaire omgeving haalbaar moet zijn.

In de praktijk werkt het echter niet. In de praktijk komen er lijsten op, die naar de gunst van de kiezer dingen met oppervlakkige centrum-programma's en meer de klemtoon leggen op vorm dan op inhoud. De nadruk wordt gelegd op het programma van de lijst, de individuele kandidaat is niet zo belangrijk. De kiezer reageert hierop met voor of tegen een bepaalde lijst te stemmen, brengt met andere woorden zijn zes stemmen uit binnen dezelfde lijst, en de lijst die het sterkst uit de

bus komt, is volledig verkozen.

Een voorbeeld

Stel, bij de volgende verkiezing komen twee lijsten op. Beide lijsten zijn ongeveer even sterk. Stel, er komen 2000 mensen stemmen. Als 1001 kiezers voor lijst 1 stemmen, is deze volledig verkozen, terwijl de 999 kiezers van lijst 2 niet vertegenwoordigd zijn. Stel, bij een herstelling blijkt een vergissing gebeurd te zijn: twee stembrieven zijn verkeerd geïnterpreteerd, er hebben eigenlijk 1001 mensen op lijst 2 gestemd, dus zij zijn verkozen. Dit is belachelijk.

Nu, in de realiteit is dit voorbeeld niet mogelijk. Zolang SvS de innerlijke tegenstellingen de baas blijft, zal je steeds één lijst hebben die de grote meerderheid van de stemmen naar zich toetrekt. Als je de steun van de kringen hebt, hoef je niet te vrezen voor concurrentie. (Verkiezingsonderzoek heeft uitgewezen dat de overtuigingskracht van campagnes in het niet verzinlt bij het gewicht van de invloed via bestaande formele en informele netwerken en groepen. Geïnteresseerden mogen altijd eens langkomen voor een paar stapels literatuur.) In de praktijk zal het systeem evolueren naar een eenheidslijst, aangezien niemand nog zo idioot zal zijn op te komen naast de lijst van de kringen. Algezien van problemen i.v.m. democratische controle e.d. zal dit vooral zijn weerslag hebben op de opkomst. Die zal alkalven, met als gevolg een onbestuurbaarheid van de Sociale Sector, en een niet-vertegenwoordiging van de studenten in de bestuursorganen van de VUB.

Wijziging

Om deze problemen te vermijden, en om de verkiezingen op de VUB democratischer te laten verlopen, stel ik voor het kiessysteem te wijzigen in een lijstenstelsel, waarbij elke kiezer één stem heeft. De verdeling van de zetels kan dan gebeuren met het systeem Dhondt. Zoals het er nu naar uitziet zal nog steeds een meerderheid van de zetels naar de kringen-lijst gaan - zij zullen het hoogste aantal stemmen blijven halen. Ook de minderheid zal echter vertegenwoordigd zijn, en daar gaat het in een democratie toch eigenlijk om.

Luc Verhelst

Open-maar alleen tot 22.30 uur!

Ervaringen van een Duitse Erasmusstudente in het H.R.I.P.B.-internaat van Jette.

"Hartelijk welkom op ons internaat. Wij wensen je hier een prettig verblijf." Met deze vriendelijke woorden wordt het "Huishoudelijk Reglement" van het H.R.I.P.B.-internaat ingeleid, maar wat dan volgt wordt steeds minder vriendelijk en met grote verbazing las ik na mijn aankomst drie maanden geleden deze verzameling van verboden en gedragsregels.

"Wij zullen geen enkele afwijking duiden op de eerste drie punten:

1. Roken is op de internaatverdiepingen lokaal verboden;
2. Het is verdedig, onder geen beding toegelaten dat meisjes zich op de kamers van de jongens begeven en vice versa.
3. Pesten van "groentjes".

Vergrijpen hierop zullen met de strengste

Sylke Stern

de academici zich elke vaak bedenkelijke suggestie van West-Duitse politieke reuzen, uitgevoerd door de nog bedenkelijkere Oost-Duitse kleinburgerlijke politici laten welgevalen.

De ernst van de situatie, waarin het grootste kwaad reeds is geschied, werd nogmaals hier in de Vrije Universiteit van Brussel in beperkte kring van geïnteresseerden onder ogen gebracht door een bekwam panel, waarin ondermeer Werner Bramke, voormalig hoofd van de sekte geschiedenis aan de Universiteit van Leipzig (vroegere K. Marx Universität), die de situatie als volgt omschreef: "[...] Achteral gezien schijnt de 'Abwicklung', die bijna een jaar geleden begon, noodzakelijk te zijn geweest, precies omdat de zelfvernieuwing uit eigen kracht niet mogelijk was. Ze was werkelijk niet mogelijk, zoals nu blijkt, niettegenstaande het verheugende ingrijpen van vele studenten [...] Hoe noodzakelijk dingistische maatregelen van de nationale instellingen voor een zinvolle en aanvankelijk nagestreekte verenging van oost en west aan onze universiteiten ook waren, wal nu komt, is geen verenging maar wel een verdringing van Oostduitse elementen en ervaringen die niet allen even slecht waren, tot een paar onbeduidende resten. Naar mijn mening werd een unieke gelegenheid 'verknood'. Europarlementslid Lode van Outrive bracht met cijfermateriaal vooral de problematiek van het ontbreken van juridische structuur bij het zuiveren van Stazi-medewerkers naar voren. Inzake het rechtsgeding van Rektor Fink van de Universiteit van Berlijn legen de overheid tot behoud van de eigenheid van de universität

sancties bestraft worden: waaronder verwijdering uit het internaat.

Verder is bezoeken van personen "vreemd aan het internaat" op de verdiepingen 1 tot en met 6 niet toegelaten. men mag dus alleen op het gelijkvloers bezoek ontvangen. Voor ons buitenlanders is het daardoor helemaal onmogelijk om vriend, vriendin of zelfs echtgenoot(e) hier in Brussel te ontvangen.

Het reglement van het internaat bepaalt ook voor mij wanneer ik 's avonds moet thuiskomen: op zaterdag en zondag ten laatste om 23.00 uur, op werkdagen uiterlijk 22.30, behalve op woensdag, onze "soriodag", dan mogen we tot 00.30 uur weg blijven. Na aankomst moet men iedereen van de aanwezigheidslijst tekenen. Als men dit eens vergeet is, kan het wel gebeuren dat één van de talloze opvoed(st)ers plotseling in de kamer staat - die kamer kan je namelijk alleen maar van buiten afsluiten: voor de veiligheid - ik vraag me wel af welke veiligheid hiermee bedoeld wordt!

Ja, in z'n internaat kan ik me echt nog heel jong voelen - net als een schoolkind namelijk. Bij het inrichten van het internaat wordt aan alles gedacht maar niet aan het feit dat daar volwassenen zullen leven.

Hoe is het mogelijk in het Europa van de twintigste eeuw?! Ik keer nog eens naar het reglement terug. De laatste zin is "nogmaals welkom, wij hopen dat je je hier THUIS (beklemd door de beheerder!) zult voelen. Ik ben blij dat ik morgen weer naar huis ga, waar ik me tenminste niet opgesloten voel. Helaas heb ik niet veel kunnen genieten van het Brussels culturele aanbod; want daarvoor is één avond per week zeker niet genoeg!!

legen de al te ijverige zuiveringskooits wist het europarlementslid te vertellen dat men riskeerde: "das Humboldtkind mit dem Staziwafler" weg te spoelen en daarmee de noodzakelijke diversificatie in fundamentele research. Heil kan de rektor daarbij enkel verwachten van het Europarlement want in eigen rangen schudt men gelaten de schouders zeggende: "nach Fasismus und Kommunismus müssen wir uns das CDU-SPD-ismus gefallen lassen". Bettina Harlieb, voortrekster van het Oost-Duitse studentenprotest en voormalig studente te Leipzig wees er vervolgens op hoe moeilijk de Bondsrepubliek het heeft met ware democratische besluitvorming. Voorstellen van paritair uitbalancerende komites bestaande uit één derde vertegenwoordiging van studenten, professoren en assistenten werden kortdaal van de kaart geveegd, om aldus plaats te maken voor de West-Duitse structuren die gedegen studentenvertegenwoordiging onmogelijk maakt. Volgens Joachim Bomer, medewerker aan de Humboldt Universität is met de afwikkeling de kans op een unieke mogelijkheid tot samensmelting en synthese van twee culturen verken. Ook aan ons, niet-Duitsers tenslotte is het gelegen diep te beseffen hoeveel eeuwen terug in de geschiedenis wij gaan, indien we elke verworvenheid van sociale bewustwording met de teloorgang van het communisme afschrijven en de maatschappij door onze fundamentele desinteresse vervolgens overleveren aan volledige economische willekeur.

Patrick Hoomaert, burelid studiekering Vrij Onderzoek

Verloren kansen : universitair onderzoek in het Oost-Duitsland van morgen...

(Een bijlage naar aanleiding van de thema-avond "Abwicklung", 27 november, ingericht door het werkgroepkonvent Gent i.s.m. studiekering Vrij Onderzoek)

Het opwaaiende stof van de onder luid gekraak instortende Sovjet-utopie dekt tevens de schoonheidsfouten van onze vermeende democratie af; zo moeten we als vrijzinnigen of kritische individuen vandaag helaas vaststellen dat bijvoorbeeld inzake de delicate hervorming van de universitaire en hogere instellingen van de voormalige Duitse Democratische Republiek de politieke kommunautaire verhoudingen primeren op de vrijwaring van een toegankelijk, volledig en kritische wetenschappelijk onderwijs,

beginselen van het Vrij Onderzoek. Sinds de "Wende" of de vreedzame revolutie in oktober 1989, waarbij het kommunistische Oost-Duitsland vrij abrupt formeel ophield te bestaan en reeds de eerste voorzichtige stappen werden ondernomen tot een herenigd Duitsland, werd werk gemaakt van een nivellering van het Oost-Duitse onderwijs aan dat van in de Bondsrepubliek. Op 12 december 1990, na een jaar dat normaal ruimschoots tijd had geboden voor het ontwikkelen van mogelijke alternatieven, maakte de nieuwe deelstaat Saksen in een perscommuniqué vrij onverwacht de intenties van een programma bekend, waarin voorzien wordt dat verschillende sekies of delen van sekies aan de verschillende universiteiten worden: "het leeraanbod niet voldoet aan de eisen die een vrijheidsminnende

gemeenschap, een democratische rechtsstaat een sociale markteconomie stellen aan hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek" zouden worden "algewikkeld", een term die ontdaan van bureaukratisch-administratief masker neer komt op "ontmanteling", "opdoeking" (Het Volk, 13/03) Geviserd worden hier vooral de sekies ekonomie, journalistiek, rechten, filosofie, politieke wetenschappen geschiedenis en sociologie (de vroegere sekie "wetenschappelijk kommunisme"). Vervolgens volgden deelstaten Thüringen, Saksen Anhalt, Brandenburg, (Oost-)Berlijn en Mecklenburg-Vor-Pommeren Saksen in de voetsporen. Sedertdien volde enkel de kortstondige uitbarsting van studentenprotest in Oost-Duitsland begin dit jaar een contrast met de heersende letargische toestand waarin

De Europese uitdaging en de Vrije Universiteit

Er is gedurende vele jaren door enthousiastelingen, idealisten, burokraten, politieke spijstechnologen en historische figuren aan gewerkt: de Europese éénmaking. Uiteindelijk zijn we nu in het magische jaar 1992 aanbeland, het laatste jaar voordat de Europese Gemeenschap een feit wordt, een jaar waarin heel veel werk moet verzet worden want op 1 januari 1993 moet alles in kunnen en kruiken zijn. Hoewel de Europese éénmaking in de eerste plaats een economisch en politiek gebeuren is, zijn de gevolgen op vlak van onderwijs minstens even fundamenteel. Eind vorig jaar is op de historische Europese top te Maastricht het Verdrag van Rome gewijzigd, zodat vanaf 1 januari 1993 de EG ook bevoegd is voor onderwijs. Deze bevoegdheid moet gedurende dit jaar concreet ingevuld worden. Hieraan hebben zowel het Europese Parlement als de raad van ministers aktief gewerkt. Het parlement heeft een tekst waarin onderwijs als een recht wordt beschouwd: het recht op ontwikkeling van de Europese Burger. De Commissie van de Raad heeft daarentegen een document, het "Memorandum on Higher Education in the European Community", ook wel "Green Paper on Higher Education" genoemd, waarin onderwijs als een economische behoefte van de markt gedefinieerd wordt. Uitgaande van deze visie is een voorstel ontstaan waarrond onder de ministers van onderwijs een

konsensus bestaat en waarvan het Dekreet Coens als een voorsmaakje mag beschouwd worden. Een analyse van dit document zal in een ander artikel in deze Moeial voorgesteld worden. (Indien dit niet zo is verdient er iemand kletsen). Belangrijk is vooral dat een evolutie die reeds langer in het onderwijslandschap (Sorry, maar de verleiding om dit woord erin te krijgen was te groot) zichtbaar is zich op kruisnedeel voortzet.

Deze inleiding schetst het kader waarbinnen de VUB zal moeten bepalen welke houding ze zich op korte termijn, maar met langstreckende gevolgen, moet aanmeten. De VUB is een universiteit met een vrijzinnig en Vlaams karakter. Ze is ontstaan uit twee ontvoogdingsstrijden: de eerste tegenover de Kerk, wat aanleiding was tot de ULB, en de tweede die van de Vlamingen. Dit zijn echter geen definitieve verworvenheden. Wanneer aan de ULB voorstellen cirkuleren om het woord "Libre" uit de naam te laten vallen en gewoon de "Université de Bruxelles" te worden, dan moet men zich dringend vragen beginnen stellen. Ook aan de VUB bestaat de idee dat men de vrijzinnigheid niet te veel moet benadrukken omdat dit potentiële studenten zou kunnen afschrikken. Uiteindelijk mag men toch niet vergeten dat bijna de helft van de VUB-studenten uit het Katholieke net afkomstig is.

De fout die hier gemaakt wordt is dat vrijzinnigheid verward wordt met antikerikalisme, atheïsme, vrijmetselarij en andere dingen die er zeker niet los van staan maar die bezwaarlijk als essentieel kunnen beschouwd worden. Vrijzinnigheid hoeft niet negatief geformuleerd te worden, het is meer dan slechts een vorm van frustratie. Wat wel essentieel is, is het principe van het Vrij Onderzoek, wat het in vraag stellen van eigen visies veronderstelt, zoeken naar eigen vooroordelen. Wat ook essentieel is, is tolerantie, niet als gemakzuchtige en onverschillige passiviteit, maar aktief opkomen voor het recht om eigen meningen te hebben en te uiten, ook die waar men het zelf oneens mee is. Het om deze laatste reden dat iedereen met open armen aan de VUB moet ontvangen worden en niet omdat de VUB in studenten-aantal persé een grote universiteit moet zijn. De VUB is ontstaan uit een visie, deze negeren zal leiden tot inhoudeloosheid.

Ook het Vlaamse karakter staat weer ter discussie. Ook aan de VUB gaan er stemmen op ten gunste van de verengelsing van de kursussen, en dit om internationaal sterker te staan. Dit is niet enkel nefast voor de demokratisering voor het onderwijs, het is bovendien een negatie van de principes die aanleiding hebben gegeven tot het ontstaan van deze universiteit en die samengevat

worden in de slogan "Geen Taal, Geen Vrijheid" die nog steeds vervat zit in de naam van de overkoepelende studentenkring van de VUB. Kulturele eigenheid is op internationaal vlak een rijkdom, geen enkele universiteit heeft er belang bij om in een eenheidsworst geperst te worden. Aan andere universiteiten is voldoende bewezen dat er opvangmogelijkheden voor buitenlandse studenten die hen toelaten de lessen te volgen en kennis te maken met een andere kultureel mogelijk zijn.

Het zou, zeker in het licht van de Europese evoluties, fout zijn met een "low profile" naar buiten te komen. Overleven is het privilege van de sterken. De VUB moet een volledige, Vlaamse en Vrije universiteit blijven en mag niet verworden tot een "Technical High School of Brussels" die een toeleveringsbedrijf is voor de industrie en de élite-universiteiten. Het is daarom in het grootste belang dat zo veel mogelijk studierichtingen, ook de economisch niet-rendabele, bewaard blijven en dat fundamenteel onderzoek mogelijk blijft, wil de VUB overleven als ernstige Universiteit.

Koen Lelewer,
vice-presses
Brussels Studentengenootschap
"Geen Taal, Geen Vrijheid".

U.C.O.V. verhuist
U.C.O.V. (Universitair Centrum voor Ontwikkeling en Vrede) heeft zich in andere lokalen gevestigd, namelijk deze waar de dienst VUBIG waren: gebouw F, niveau esplanade naast de liften van de centrale rotule G/F. Het telefoonnummer blijft onveranderd (tel. 641 23 13). Men kan er zonder afspraak terecht elke donderdag van 11 tot 18u, alsook op andere uren en dagen op afspraak. U zal er vastgesteld tussen de verhuisperiodes ontvangen worden, omdat U.C.O.V. dit jaar zal moeten verhuizen binnen enkele maanden, richting Triomfplan 74. Ondertussen wordt enkel op korte termijn het noodzakelijke uit de dozen gehaald. De verantwoordelijke Sam Diezemaars en de geweten-bezwaarde van UCOV Eric Laenen zullen hun best doen om de zaken zo goed mogelijk te laten verlopen, ondanks deze eigenaardige werkomstandigheden.

Enquête Leuven.

Binnenkort : numerus clausus?

Met het publiceren van de resultaten van een enquête heeft de Leuvense kring Medica de discussie rond de numerus clausus opnieuw geopend. Volgens deze enquête zou 84 % van de Leuvense geneeskundestudenten voorstander zijn van het instellen van zo'n maatregel in hun faculteit. 63 % is tegelijkertijd tegenstander van de numerus clausus voor de hele univ.

De numerus clausus is een maatregel om het aantal studenten in een bepaalde richting -of het aantal studenten tout court- te beperken. De manier waarop dit kan gebeuren, varieert. Ofwel worden enkel de eerste inschrijvingen toegelaten (wie eerst komt, eerst maakt), ofwel vindt er een al dan niet gewogen loting plaats. Je kan ook een toelatingsexamen inrichten, of kijken naar de resultaten in het secundair onderwijs, waardoor enkel de meest geschikte kandidaten zouden worden toegelaten. Verder kan je bissen verbieden (of trissen, zoals nu al gebeurt), het inschrijvingsgeld verhogen, enzovoort.

Voor het invoeren van de numerus clausus wordt al jarenlang gepleit door de verschillende artsverenigingen. Zij willen er het aantal artsen mee beperken. Onder meer uit recent Riziv-onderzoek blijkt namelijk dat het aantal huisartsen in België te hoog ligt, waardoor zeker beginnende zelfstandige dokters amper rond kunnen komen van hun praktijk. Daarnaast is er, door het bestaan van een numerus clausus in hun land, een toevloed van Nederlandse studenten, die een zekere druk leggen op de onderwijsbegroting.

Op dit moment wordt de zienswijze van de artsen niet gedeeld door het ministerie van onderwijs, dat tot het eventuele invoeren van zo'n maatregel moet beslissen. Ook de universitaire milieu's (professen en studenten) waren tot nog toe tegenstander. Daar komt

met deze enquête blijkbaar verandering in : alvast de Leuvense studenten geneeskunde zijn van oordeel dat hun opvolgers (en toekomstige concurrenten) met een stuk minder zullen moeten zijn dan henzelf.

In 1985 sprak een meerderheid van 53 % van de Leuvense geneeskundestudenten zich nog uit tegen de numerus clausus. Een eerste reactie tegen deze veranderde opstelling kwam van het socialistisch verbond van studenten, die bij monde van voorzitter Sven Jacobs spreken van een korporalistische reflex. Volgens Medica-

praeses Rik Willems moet het resultaat eerder worden toegeschreven aan bezorgdheid voor de kwaliteit en kosten van de gezondheidszorg.

Los van de discussie mogen we niet vergeten dat het gaat om een enquête. Dikwijls bepaalt de vraagstelling van zo'n onderzoek in belangrijke mate het antwoord van de respondenten, en we moeten de resultaten ervan (de 84 %) dus met enige terughoudendheid interpreteren.

Luc Verhelst

Een weekendje weg met de tovenaars van V.O.Z.Z. ? : een vrij onderzoek naar uw zesde zintuig

Binnen de para- en pseudowetenschappen worden nogal wat zaken over dezelfde kam geschoren. Sommige fenomenen worden ten onrechte als pseudo-wetenschap van de hand gedaan. Eén van die fenomenen is ons zesde zintuig. Lode Willems, redacteur wetenschappen van Knack, biedt ons aan om hiermee te experimenteren. Zelf was hij, als deelnemer aan verscheidene "Alpha-seminaries", tot verrassende resultaten gekomen.

Bij het Vrij Onderzoek naar het Zesde Zintuig (V.O.Z.Z.) gaat men ervan uit dat iedereen over een "zesde zintuig" beschikt. Het is dus geen uitzonderlijke gave. Maar tal van factoren verhinderen het gebruik ervan.

De bedoeling is deze remmingen op te heffen, en dit zintuig te leren gebruiken. Dit weekend is dus vooral praktijkgericht, theoretische beschouwingen komen er niet aan te pas. Met "zesde zintuig" bedoelt men de eigenschap om de realiteit waar te nemen op plaatsen waar men niet fysiek aanwezig is. Hierbij spelen wel alle andere zintuigen een rol, net zoals we in dromen of in herinneringen beelden zien en geluiden horen, met dit verschil dat wat onze zintuigen dan waarnemen, overeenstemt met de werkelijkheid van een gekozen tijdstip, waarbij afstand geen rol speelt, en waarbij verleden, heden en toekomst één geheel vormen. De kunst bestaat erin inbeelding en waarneming te leren onderscheiden. In een eerste fase worden ontspanningsvaardigheden

aangeleerd. Het gaat dan ook eerder om een ontspannings- dan om een "inspannings"-weekend!

Een belangrijke voorwaarde voor deelname aan de verdere fasen is dat men openstaat voor de mogelijkheid dat zo iets als het hierboven omschreven zesde zintuig kan bestaan, en dat men, als het bestaat, het ook zelf kan leren gebruiken. Men hoeft er dus niet op voorhand vast van overtuigd te zijn, men moet wel de intellectuele eenzijdigheid kunnen opbrengen om wat men tijdens dit weekend ervaart, onbevooroordeeld te evalueren. Vrij Onderzoek dus! Twee jaar geleden is zo'n weekendje trouwens extreem meegevallen.

Het V.O.Z.Z. gaat door van vrijdagavond 21 februari, tot en met zondagavond 23 februari onder begeleiding van Lode Willems. De kostprijs bedraagt een kleine 1000 BEF (inclusief vervoer vanuit Brussel, verblijf en maaltijden). Inschrijving gebeurt via storting op rekeningnr. 001-0285318-20, met vermelding "V.O.Z.Z.", op het bureau van de studiekering, campus oelenplein, gebouw Y, naast de ingang van het Kultureelkafé, of aan ons standje in de kafeteria op dinsdag 21 januari. Voor storting is het aangeraden ons eerst te bellen op nr. 021641 23 28 vermits er maximum 30 personen kunnen deelnemen! Een tekst met alle inlichtingen over het verloop van het V.O.Z.Z., zoals het tijdstip van vertrek en de plaats waar het V.O.Z.Z. doorgaat, samen met praktische wenken, is beschikbaar op het bureau, en wordt opgestuurd naar alle ingeschrevenen.

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, zei u ?

WAT?

Onderzoek binnen en buiten de universiteiten kan grosso modo opgesplitst worden in twee categorieën: onderzoek ter ontwikkeling of verbetering van wetenschappelijke inzichten met als uiteindelijk doel deze toe te passen op een specifiek terrein of op een specifiek onderwerp, gewoonlijk liest binnen een vooraf gestelde termijn. Dit heel dan toegepast onderzoek. Het ontwerpen van de ideale regenband of het ontwikkelen van pesticiden voor rood-blauwe tulpen zijn voorbeelden hiervan. Anderzijds is er het niet-georiënteerd onderzoek. Wetenschappers vertrekken vanuit eigen inzichten of veronderstellingen en pogen langs nieuwe wegen of op hernieuwde manieren dingen aan de weet te komen, zonder dat hiervoor duidelijke toepassingen in het verschiep liggen. De resultaten hiervan kunnen op korte, middellange of lange termijn dan weer dienen als basis voor het uitwerken van toepassingen op verschillende terreinen. Deze aanpak

noemt men dan *fundamenteel wetenschappelijk onderzoek*. Algemene modellen voor scheikundige reacties opstellen, wetmatigheden van taalassimilatie uittvissen maar ook onderzoeken naar het AIDS-virus kunnen hieronder gekatalogeerd worden. De grens tussen beide oogpunten op wetenschap te bedrijven (toegepast onderzoek versus basisonderzoek) is natuurlijk niet absoluut. Resultaten van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek kunnen vaak onmiddellijk geëxploiteerd worden; evenals inzichten uit toepassingsgericht research bijdragen voor een bredere wetenschappelijk kader kunnen betekenen. Het probleem situeert zich in het belang dat aan de respectieve aanpakken wordt toegekend.

WAAR?

Toegepast onderzoek wordt zowel overal gepraktiseerd: door bedrijven (vooral), enquêtebureaus, ziekenhuizen,

universiteiten, ... en vanwege zijn duidelijk vooropgestelde doelen worden hierrond weinig vragen gesteld. Het is meestal zelfbedruipend, zodat ook financiën niet problematisch zijn: een firma die, door eigen of uitbesteed research, produktverbeteringen kan doorvoeren kan binnen niet al te lange tijd de kosten hiervoor recupereren op de markt. Anders zit het met fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Dit wordt maar uitgevoerd in een beperkt aantal instellingen: een klein aantal bedrijven, en enkele onafhankelijke onderzoekscentra (bijv. het Instituut voor Kernwetenschappen of het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw) die meestal van staatsubsidies afhankelijk zijn de meest koerante plaatsen hiervoor.

VLIJF VOOR TWAALF!

Ze kunnen maar ongebonden werken in de mate dat hiervoor budgetten vrijgemaakt worden. En hier, of wat dacht je, knelt het

schoentje al maar weer eens. Met andere woorden, de meest waardevolle materie, de grijze stof dreigt geremd te worden door korte termijndenken. Het is niet vijf voor twaalf maar vijf na twaalf. (Vlaamse) wetenschappers, die tot nu toe weinig geïnteresseerd waren buiten hun laboratorium, bibliotheek of bureau te opereren beseffen plots - misschien te laat - dat het de buitenwetenschappelijke (lees de politieke) wereld is bij wiens gratie ze hun akviteiten kunnen blijven uitvoeren. Als het echt de bedoeling is dat jonge, maar binnenkort ook geroetineerde, wetenschappelijke krachten alleen nog maar naar het buitenland kunnen om hun werk in alle ernst te kunnen voort zetten, als het echt de bedoeling is het bevredigen van nieuwsgierigheid te ruilen voor staats dienstbetoon, als economisch nut het enige criterium voor maatschappelijk belang is geworden DAN kunnen we inderdaad maar best verder doet of dit alles ons, studenten en wetenschappelijk personeel, humane en niet-

humane wetenschappers, het academisch milieu zowel als de rest van de samenleving, niet aangaat.

Het opgeven van de optie om zich te kunnen verdiepen in fundamenteel wetenschappelijk onderzoek is het opgeven van een belangrijk deel van de vrijheid van de wetenschap in het algemeen en de Vlaamse wetenschappers in het bijzonder. **HOELANG BLIVEN WENOG PASSIEF TOEZIEN?**

Voor Studiekring Vrij Onderzoek
Patrick C.

Fundamentele flaters !!!

Terwijl iedereen nog ligt na te zinderen van het universiteitsdecreet van Daniël Coens, de bakroning op een tiental jaren vlot volgehouden afbraakwerk, wordt de Vlaamse wetenschappelijke wereld ondertussen een nieuwe realiteit in de strot geramd.

Het wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen, dat sinds de opeenvolgende federalisingsfasen, gespreid werd over zowat zeventienvintig verschillende ministeries en staatssecretariaten wordt immers op dit moment gedwongen de slopershamer in de zelf opgetrokken gebouwen te gooien. Zowat alle bevoegde instanties in Vlaanderen zijn het er intussen over eens - de leiken liegen er trouwens niet om - dat het wetenschappelijk onderzoek aan dringende herwaardering toe is. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid formuleert het als volgt:

De overheidsinspanning van Vlaanderen (en van België) voor wetenschappelijk onderzoek is verontrustend laag. We besteden nauwelijks de helft van wat onze belangrijkste Europese handelspartners gemiddeld over hebben voor wetenschappelijk onderzoek.

Daarenboven mist het Vlaamse (en Belgische) wetenschapsbeleid een coherente visie en strategie, wat leidt tot versnippering en niet optimale aanwending der middelen.

de gelijktijdige uitspraken zijn onmiskenbaar het gevolg van de jarenlang gevoerde (a?)politiek ten aanzien van de wetenschap in België en Vlaanderen. Zo ziet het NFWO zich, na enkele jaren geconditioneerd geweest te zijn met een niet-indexering, geconfronteerd met een reële vermindering van haar beoelaging.

Het IJKW wordt nagenoeg naar de archiefkast verwezen en het IWONL ziet zich gedwongen, enerzijds tot het niet langer meer kunnen toekennen van heel wat beurzen, anderzijds tot het niet meer verder kunnen aanstellen van een aantal vorsers die ondertussen wel een drietal jaren aan wetenschappelijk onderzoek hebben besteed en met één pennatrek tot de ontdekking worden gedwongen dat hun werk drie jaar

lang bijna letterlijk "voor niets" is geweest.

Spijtig genoeg, en dit om alle misverstanden te vermijden, betreffen de genomen maatregelen niet alleen "de wetenschappers" aan de universiteiten.

Wetenschappelijk onderzoek is, naast onderwijs, immers de belangrijkste bestaansreden van om het even welke universiteit dan ook, in Vlaanderen.

Dit heeft tot rechtstreeks gevolg dat niet alleen vorsers en wetenschappers, maar veel meer nog, hele universitaire gemeenschappen, afhankelijk van het geld dat voor wetenschappelijk onderzoek wordt vrijgemaakt.

Immers, hoe kan een labo ooit functioneren zonder de nodige administratieve en technische omlijsting?

Hoe kunnen studenten zich ontplooiën in een omgeving, als het ware zonder studielokalen (labo's) en studiebegeleiding (assistenten)?

En hoe kunnen studenten die zich na hun primaire studieloopbaan verder wensen te ontwikkelen, nog ooit aan de bak komen, als er niet langer beurzen worden toegekend?

Het eisenplatform dat daarom wordt verbonden aan de betoging van 6 februari spreekt dan ook voor zich:

1. een degelijk wetenschapsbeleid met VISIE;
  2. het herstel van een degelijk uitgebouwde structuur ter evaluatie, beoelaging en ondersteuning van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen;
  3. een groter aantal doctoraatsbeurzen;
  4. goede werkomstandigheden en een degelijke omkadering voor doctorandi;
  5. loopbaanmogelijkheden voor goede vorsers;
  6. één minister met verantwoordelijkheid voor alle wetenschapsbeleid in Vlaanderen
- De betoging wordt georganiseerd door Focus Research, Belgian Association for the Advancement of Science, op dit ogenblik zowat de enige nationale organisatie in België die zich op een gestructureerde wijze met wetenschap, wetenschapsverspreiding en de gevoerde politiek errond bezighoudt. De

organisatie bestaat buiten een dagelijks werkend secretariaat uit netwerken aan zowat alle universiteiten in België en onderhoud eveneens contacten met wetenschappers in de bedrijfswereld en in het buitenland.

Dat het ernst is met deze betoging blijkt door een beslissing van het rectoraat om op 6 februari de gehele universiteit te sluiten.

Wat dit betreft bestaat er overigens een principiële overeenkomst met de RUG en de KUCL, die eveneens hun deuren zouden sluiten op die dag. Ook aan de UA en het LUC schijnen de lessen te zullen worden geschorst (?)

Dat er bovendien, naast de reeds opgesomde redenen, voldoende elementen bestaan om zich eveneens zorgen te maken over de nog verdere toekomst, valt duidelijk al te leiden uit het "Memorandum on higher education in the Community", dat na de besprekingen in Maastricht in november 11, aan de Europese instellingen werd voorgelegd.

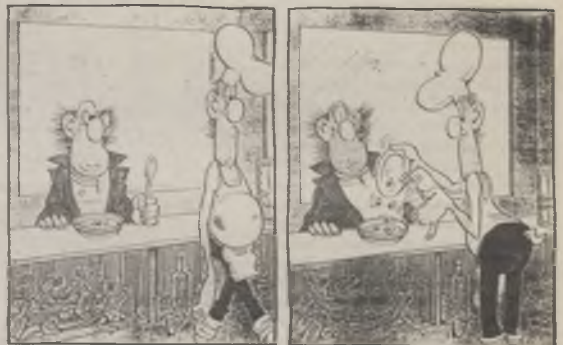
In dit document worden een aantal "richtlijnen voor de toekomst" aan de raad van onderwijsministers van de E.G. gestipuleerd. Richtlijnen die niet in eerste instantie gebaseerd lijken op de noodzaak tot onderwijs verschaffen zelf, dan wel op de economische replicaties van dat onderwijs zelf. M.a.w. wordt het onderwijs in de gehele Europese Gemeenschap nagenoeg volledig gebonden aan het louter economisch nut dat ditzelfde onderwijs kan genereren.

Dat er in de neo-liberale eufonie van de jaren 80 flaters van formaat zijn geslagen wordt bewezen door het feit dat er over "Democratisering van het Onderwijs" nog slechts fluisterend wordt gesproken, in de realiteit weerspiegeld door het terugvallen op een pre-68 gevoerd onderwijsbeleid.

Het valt dan ook te hopen dat de "wijze Europese raadgevingen", die in dit geval jarenlang achter de realiteit aanhollen, niet door de diverse lidstaten worden overgenomen en laat ons hopen dat de betoging van 6 februari e.k. hier dan toch iets kan toe bijdragen.

Geert B.

ONE AFTERNOON AT ROCKY'S DINER

GREENPEACE

PAPIERRECYCLAGE EN P.V.C.-VERPAKKINGEN

Dit artikelje om jullie wat meer te laten weten over de problemen die we hebben bij het nakomen van onze beloften i.v.m. ons recyclageproject. We weten en begrijpen dat jullie, papierspaarders, allemaal ongeduldig beginnen te worden. De papiercontainer staat er inderdaad. Of beter, hij stond er, maar hij was erg vlug vol en we vinden geen firma meer die het papier nog gratis wil komen ophalen. En dat komt zeker niet doordat we liggen te maffen. We hebben al ellenlange lijsten afgebeld, maar ze willen allemaal veel geld om hun vervoer te betalen of een container te plaatsen. We mogen het wel zelf "gratis" komen brengen, maar daarvoor hebben we een camionette nodig en die huren kost natuurlijk ook weer geld. We hebben al gebeld naar de O.V.A.M., die ons zegt dat de gemeenten het gratis moeten komen ophalen, naar de gemeentebesturen, die dit terug ontkennen, geïnformeerd bij allerlei ministeries en staatssecretariaten, bij het Instituut voor Milieubeheer... Maar we geven de moed niet op. We blijven zoeken naar andere firma's of sponsors. We zouden jullie dan ook willen vragen om een nog een beetje geduld te oefenen. Alle suggesties voor een oplossing zijn trouwens steeds welkom. We kunnen het maar blijven herhalen.

Maar omdat jullie allemaal zo vriendelijk zijn om aan ons project mee te werken en velen onder jullie al hopen papier hebben liggen, willen we toch onze verantwoordelijkheid opnemen en rond de tweede week na de wintervakantie een grote papierslag houden. Belofte maakt schuld. Daarom willen we één maal een (betaalde) container laten komen zodat iedereen die zijn gespaard papier kwijt wil, het daar kan

deponeren. Hij moet vol, want onze geld zijn we toch kwijt.

We hopen dat jullie begrip opbrengen voor de situatie en wat de container betreft: jullie worden zeker op tijd verwittigd. Bedankt.

En dan nog iets. Aansluitend op ons vorig artikel, waarin we iedereen aanmaanden om wat milieubewuster te gaan leven, willen we jullie melden dat we nu een lijst hebben met informatie over de verpakkingen van de meeste merken water, margarine, koekjes, ... Er wordt vooral aandacht besteed aan het al dan niet aanwezig zijn van P.V.C.'s. Die lijst is te verkrijgen bij onze bestuursleden en aan ons volgende standje in de kaleria (waar we natuurlijk ook meer informatie zullen verstrekken over onze papierslag) ergens in de tweede of derde week na de wintervakantie.

Maaiké,
Greenpeace V.U.B.

NEEM AKTE

Als nergens een kworum bepaald is, kan een eksamenjury niet geldig delibereren, als niet de helft van de juryleden aanwezig is. Dat besliste de Raad van State inzake de klacht van studente Evelyne Wolf tegen de UCL. Bij het ontbreken van een kworum in het eksamenreglement, geldt wat in het gemeen recht de regel is voor beslissingen van collegiale organen, aldus de RvS.

1,2,3,4...HOEDJE VAN PAPIER

Zoals alle trouwe lezers van DE MOEIAL hebben kunnen vaststellen in een vorige editie, heeft Greenpeace V.U.B. een container geplaatst op de V.U.B.-campus waarin de milieubewuste studenten hun oud papier kunnen dumpen. Felicitaties van de jury verdienen ze echter niet want het betreft hier een alledaagse container (geplaatst aan de achterkant van de F & G) waar de campusbewoners naar traditie hun keukenafval in kwijt kunnen. De vermelding PAPIERCONTAINER GREENPEACE zou, en neem dit van mij aan, wonderen doen. Of heeft men deze vermelding ook met het oud papier meegegeven? Een slecht punt en een bank achteruit...

Brussel, 18/12/91
l'Un

Wanneer AZ-VUB ?

Station Bizet

Brussel is sinds maandag 10 januari een metrostation rijker: Bizet, op metrolijn 1B achter Veeweide, in het zuidwesten van Brussel. Het is de bedoeling deze lijn te verlengen tot het ziekenhuis Erasmus, zodat dit een gemakkelijke rechtstreekse verbinding met het stadscentrum krijgt.

Dit in gedachten houdend valt het des te meer op dat de bediening van het AZ-VUB sinds enkele maanden nog slechter is dan ze al was. Om de campus Jette te bereiken moet je tegenwoordig ergens in de wildernis van Laken overstappen op een bus. Een metrostation, tramlijn of

zelfs maar een goede busverbinding van het enige Nederlandstalige Brusselse ziekenhuis met het centrum is in geen velden of wegen te bekennen, terwijl zo iets toch verwacht mag worden.

Het schoentje knelt hem bij de overheid. Verantwoordelijke voor het openbaar vervoer in de Brusselse executieve is minister Jean-Louis Thijs. Deze PSC'er (Franstalig christendemocraat) zou naar verluidt een vrijzinnig en Nederlandstalig ziekenhuis in Brussel niet echt goedgezind zijn, en het dan ook stelselmatig boycotten.

LV

Wie niet ?

Het was windstil. Gelukkig dat hedendaagse vissersboten geen gebruik meer maken van zeilen. We voeren ergens op weg naar het noorden, waar veel rog zat - met een knipoo - zoals Oom het me voor het vertrek had gezegd. Ik hoefde niet meer te welen, ik was al gelukkig dat ik meemocht. We hadden nog een kwartier te varen volgens Oom. Je kon de plaats al zien, waar we aan wal zouden gaan. "Daar loopt onze rog. Zie je ze.", lachte Oom. Het rotsige eilandje was overbevolkt met zeehonden : witte, grijze, kleine, grote. De kapitein van de boot, een goede vriend van Oom, legde uit hoe we te werk moesten gaan : "Zie je die geul daar ? Dat is zowat de enige ontsnapingsweg. Jullie vier gaan zo vlug mogelijk die weg afzetten. Op die manier kan slechts de helft ontsnappen. We nemen alleen de westkant. We omsingelen er een kleine tweehonderd en als er één probeert te ontsnappen, dan geef je het maar een goeie tik. Het moet niet bewusteloos of dood zijn, als het maar niet meer verder kan lopen. Probeer er eerst zoveel mogelijk op die manier te krijgen. Nadien kun je je werk 'afmaken'." Iedereen luisterde aandachtig naar zijn raad. "Als je er meer dan mij kunt neerknuppelen, dan mag je er één mee naar huis nemen.", lachte hij. Tot hiertoe was daar nog nooit iemand in geslaagd.

We gingen aan land en slopen naar de westkant. Iedereen wist wat hem te doen stond en samen maakten ze een cirkel rond de derties. Ik voelde me zo nerveus. Net dertien geworden, geslaagd om naar het tweede jaar te gaan en als beloning mocht ik dit meemaken. Wat zouden m'n vrienden op school jaloers zijn, als ik hen dit vertelde.

Iedereen liep naar voor, zodat de cirkel verkleinde en een groot aantal zeehonden werd ingesloten. De andere zeehonden liepen naar het water en verdwenen in de verte. De wedstrijd was begonnen. Met hun haken velden ze alles dat in hun buurt kwam. De meeste zeehonden probeerden weg te geraken en liepen van de ene kant naar de andere. Sommige dieren bleven als dood liggen tot ze een haak in hun schedel kregen. Dan bewogen ze even,

terwijl ze een schnl gepiep lieten horen, en waren dan echt dood. Anderen kregen een klap zodat ze, óf bewusteloos neerstuikden, óf van de pijn met een stuip trekking bleven liggen. In een paar minuten was het afgehandeld. Dan begon het lastige werk. De zeehonden moesten van hun pels ontdaan worden. Dit moest voorzichtig gebeuren, zodat de pels niet werd besmeurd. Bij de dode zeehonden was dat geen probleem, maar anderen bewogen soms nog en dan moest je op het juiste ogenblik wachten om de haak onder het nekvel te schuiven en dan te trekken. Ik mocht er ook één proberen, want we hadden toch een groter aantal dan verwacht. Dus één meer of minder zou niet zo'n groot verschil maken.

De pelsen werden opgestapeld en naar ons schip gebracht, waar ze nog moesten gewassen worden. Wanneer we thuis kwamen, zouden ze al terug droog zijn. Op de terugweg verwarmden Oom en ik ons in de kajuit, terwijl de anderen nog wat kabeljauw vingen. Dit was voor de schijn thuis, want eigenlijk was het zeehondenvoorval niet echt wettelijk. Oom nam een blikje bier en dronk het in één teug leeg. "Dat smaakte geweldig, vooral na het slikken.", boerde hij, "Ik belieft wel een tweede. Wil je er ook één ?", terwijl hij het raam open deed en het blikje naar buiten smeed. "De zee is al zo smeng, dat ze dit ook nog wel aankan. Er zijn toch genoeg mensen, die zich met die dingen bezig houden. Wist je dat er mannen zijn, die zich amper durven te scheren omdat de spuitbussen slecht zouden zijn voor de "Rose Laag"...". Hij bulderde het uit. "Ozonlaag!", verbeterde ik hem. We hadden daar juist op school overgepraat. "...als je door het raam kijkt, dan kan je de zon zelfs niet zien omdat er zoveel smog tussen de huizen hangt." Hij verslikte zich bijna in z'n intussen derde bierje. We gingen naar buiten om de vis te helpen sorteren. De netten werden keer op keer uitgegooid en terug binnengehaald. Elke keer werd de zee honderden kilo's vis lichter. "Moet je kijken wat ik tussen de vis heb gevonden.", riep Oom en hij stak zijn leeg blikje fier in de lucht. Een paar uren

(vervolg pagina 9)

RED LAURENCE (EN VELE ANDEREN)

Laurence, een tiener getroffen door leukemie, bevindt zich in een kritiek stadium en een beenmergtransplantatie is de laatste oplossing geworden.

Beenmerg is een op bloed gelijkende stof die zich in de holle beenderen bevindt. In het beenmerg maken moedercellen, of stamcellen, voortdurend bloed aan. Leukemie is een ziekte van het beenmerg, waarbij stamcellen geen nieuwe bloedcellen meer kunnen aanmaken. Leukemie is een dodelijke ziekte en tot voor kort was er voor de meeste patiënten geen behandeling mogelijk. Nu is er echter weer hoop : door een beenmergtransplantatie kan hun leven gered worden. Als de transplantatie slaagt, dan zal het beenmerg van de donor groeien in de beenderen van de patiënt en zo opnieuw bloed aanmaken. Het probleem hierbij is, dat een patiënt enkel kan geholpen worden met beenmerg afkomstig van een donor met hetzelfde weeseltypen. Er zijn echter tienduizenden mogelijke combinaties in het weeseltypen van de witte bloedcellen, zodat de kans om een identieke donor te vinden zeer klein is. Gezien het weeseltypen geërd wordt van beide ouders, kunnen broers of zussen van de patiënt vaak een identiek weeseltypen hebben en dus donor zijn. Die kans is 1 op 4. Tegenwoordig hebben mensen minder kinderen, zodat de kans verkleint om binnen het gezin een geschikte donor te vinden.

Om ook patiënten die geen familiëdonor hebben een kans te geven, zijn over de hele wereld organisaties ontstaan die lijsten opmaken van vrijwillige onverwante donors. Men tracht honderdduizenden vrijwilligers te

vinden die bereid zijn beenmerg te geven wanneer ook een patiënt met hun weeseltypen beenmergtransplantatie nodig heeft om te overleven. Zo'n beenmergafname gebeurt onder verdoving. Er wordt 1 tot 5% van het totale beenmerg van de donor afgenomen. Na 1 week beschikt de donor weer over zijn volledige beenmergreserve. Zo heeft de donor iemand een onbetaalbare kans gegeven. De meeste vrijwilligers die ingeschreven zijn, worden echter nooit opgeroepen omdat de kans dat zij bij een patiënt passen minder dan 1 op 50.000 is. Anderzijds kan voor de patiënten maar een passende donor gevonden worden indien er een zeer grote groep vrijwilliger donors is. Hoe meer beenmergdonors met verschillende weeseltypen, hoe groter de kans dat een patiënt een transplantatie zal kunnen krijgen. Ook in België bestaat zo'n "beenmergbank", het Belgisch Register van Beenmergdonors, dat zeer nauw samenwerkt met buitenlandse registers om zo de kansen voor onze patiënten, alsook voor die van het buitenland, te vergroten.

De criteria om als potentiële donor te kunnen fungeren zijn: een goede gezondheid hebben, tussen 18 en 50 jaar zijn en bereid zijn tot een bloedafname, dit om het weeseltypen te bepalen.

Door je in te schrijven bij het Belgisch Register van Beenmergdonors, vergroot je de kansen van de patiënten en help je aldus het leven van Laurence of een van de vele andere patiënten redden.

Meer informatie hierover kan je verkrijgen op volgend adres :
Bloedtransfusiecentrum Jette (AZ VUB)
Beenmergschenking
Larbeeckaai 105
1090 Brussel

Indien je beslist van kandidaat donor te worden, kan je ook een afspraak maken met één van de volgende transfusiecentra en een bloedafname laten nemen :

Antwerpen : 03/829 00 00
Brugge : 050/45 26 10
Brussel : 02/477 67 00
Gent : 091/40 21 11
Hasselt : 011/22 99 06
Kortrijk : 056/22 35 22
Leuven : 016/21 46 08
Turnhout : 014/42 41 41
Ergens ter wereld loopt iemand rond met hetzelfde beenmergtype als jij. Misschien heeft hij je nodig om in leven te blijven...

Isabelle
(Bron : Brochure van Het Belgische Rode Kruis)

Van 10 tot 20 januari gooien het Congressenpaleis, het Paleis voor Schone Kunsten en het filmmuseum hun deuren open voor het 19de Internationaal Filmfestival van Brussel. Het festival wordt geopend met de nieuwste film van Jean-Jacques Annaud, die ons na de oertijd, de duistere middeleeuwen van Umberto Eco en het naturepos "l'ours" meeneemt naar het romantische indochina. Met "L'Amant" heeft hij de beroemde roman van Marguerite Duras verfilm.

Tussen de 90 films die er worden vertoond, zit een hommage aan de Franse actrice Jeanne Moreau. Daarnaast is er een "Belgian Focus" en enkele mooie filmvondsten uit Mexico, Venezuela, Taiwan, Quebec, e.a. die helaas enkel in het Frans worden ondertiteld.

De publiekstrekkingen zijn natuurlijk de avant-premières van de langspeelfilms die in de loop van 1992 in de Belgische bioscopen zullen uitkomen. Zo is er "Little Man Tate", het regiedebuut van Jodie Foster, waarin zij alleen instaat voor de opvoeding van een hoogbegaafd kind. "Trust" is een "hippe", Amerikaanse film over een zwangere tiener en een vreemde, eenzame man. In "The Doctor" van Randa Haines, die ook "Children of a Lesser God" maakte, worden de rollen omgekeerd wanneer de arts William Hurt als kankerpatiënt in het ziekenhuis wordt opgenomen. Met "Franky & Johnny" hoopte regisseur Gary Marshall dat de romantische vonk uit "Pretty Woman"

ook zou aanslaan tussen Michelle Pfeiffer en Al Pacino; maar tussen hen is er alleen maar een lauwe passie. Een andere liefdesband hebben "Mr & Mrs Bridge" van James Ivory met in de hoofdrollen Paul Newman en Joanna Woodward, waarvoor zij vorig jaar een oscar-nominatie kreeg. Wie eens goed wil lachen moet zeker naar "The Addams Family" gaan kijken, want die zit vol met speciale effecten, rapmuziek van Hammer en zwarte humor. Ook ernstige films, zoals de ophefmakende Belgische film "Minder dood dan anderen" over euthanasie, worden er vertoond.

Er zijn ook speciale evenementen, zoals de jazzavond op 14-1-92 na de projectie van "Dingo", een eerbetoen aan wijlen Miles Davis. De volgende dag is er een grote Russische avond, waar de vodka rijkelijk zal vloeien naar aanleiding van de film "Assassin of the Tsar". De "Lange Nacht van de Korte Film" met onuitgegeven kortfilms van George Lucas, Martin Scorsese, Robert Zemeckis... vindt plaats van zaterdag 18 tot zondagochtend 19 januari. Misschien loop je er ook een beroemde filmster tegen het lijf. Het festival wordt waardig afgesloten met het kleurrijke melodrama "Tacones Lejanos" van het enfant terrible van de Spaanse cinema Pedro Almodovar. Meer inlichtingen kan je krijgen op telefoonnummer 02/502 28 40. See you at the movies.

John Vansintjean

- Maandag 20 januari
 • PPK: Kantus in BSG
 • CAMPINA: Film "Highlander 2" in QC
 • HILOK: Film in QD
 Dinsdag 21 januari
 • WK: TD in BSG
 • BSK: Film "Mermaids" in QC
 Woensdag 22 januari
 • LIA: TD in BSG
 • AVSG: Film "Terminator 2" in QC
 Donderdag 23 januari
 • BIOTECHO: Tekenfilms in QC
 • HF: Film in QD
 Dinsdag 28 januari
 • Gewetensbezwaarden: TD in BSG
 Woensdag 29 januari
 • BIOTECHO: TD in BSG
 Donderdag 30 januari
 • VRG: TD in BSG
 Zondag 2 februari
 • WK: kantus in BSG
 Maandag 3 februari
 • ZWK: TD in BSG
 Dinsdag 4 februari
 • OP: TD in BSG
 • WK: Film "Edward Scissorhands" in QD
 Woensdag 5 februari
 • HLB: TD in BSG
 • HLB: Film in QC

Geuzenliedboek van St.-Vé

Nadat jarenlang enkel de Poly-technische kring zich gewaagd had aan de uitgave van de Codex Studiosorum Bruxelensis en daarmee zowat een monopoliepositie was gaan bekleden, zag enkele weken geleden een bijzondere uitgave het (vrijzinnige) levenslicht. Het "Geuzenliedboek van St.-Vé / Petit Psautilier de la St.-Vé" is een unieke, tweetalige liederenbundel die speciaal ter gelegenheid van de Sint-Verhaegenviering 1991 werd samengesteld en die aansluit bij de traditie van de "Geuzenliedboeken" zoals die enkele decennia terug werden uitgegeven: langs de ene kant Franstalige studentenliederen, en langs de andere kant Nederlandstalige.

Een volledige codex of "Fleurs du mâle" moet men hier niet verwachten; daarvoor is de liederkruisje te beperkt (reglementen zal men er trouwens vruchteloos in zoeken). Eerder wil deze uitgave een bloemlezing zijn, een arbitraire selectie die zijn meerwaarde put uit zijn bijzondere karakter en uit het feit dat hij verlicht is met een aantal tekeningen (waaronder enkele in vierkleurendruk) die oorspronkelijk opgenomen waren in een Fleurs du mâle uit 1948, en waarvoor de reproductierechten werden verkregen.

Al wie studentikoos bloed door de aderen voelt vloeien en zijn bibliotheek wil verrijken zou deze unieke uitgave aan moeten schaffen. In ruil voor 250 BF kan men zich de trotse eigenaar noemen van het "Geuzenliedboek van St.-Vé / Petit Psautilier de la St.-Vé", dat ongetwijfeld zal uitgroeien tot een waar collector's item. De (éénmalige) uitgave is namelijk beperkt tot 800 exemplaren voor de beide universiteiten samen... Wacht dus niet te lang!

"Geuzenliedboek van St.-Vé / Petit Psautilier de la St.-Vé": te koop in de BSG-shop (gebouw Y, langs het Kulturkafee, open tijdens de middagen). Prijs: 250 BF.

BESTELBON OUDE ST.V.-MEDAILLES

Ten gevolge van de overweldigende vraag naar oude St.V.-medailles, biedt de BSG-Shop u de mogelijkheid er éénmalig te bestellen. Krijp deze bon uit en bezorg hem voor 1 februari aan het BSG in een aan uzelf geadresseerde en gelrankeerde enveloppe (zodat wij U kunnen verwittigen wanneer de medailles gemaakt zijn).

..... x 1947	..... x 1957	..... x 1958
..... x 1959	..... x 1960	..... x 1969
..... x 1970	..... x 1971	..... x 1972
..... x 1973	..... x 1975	..... x 1976
..... x 1977	..... x 1978	..... x 1979
..... x 1980	..... x 1981	..... x 1982
..... x 1983	..... x 1984	..... x 1985
..... x 1986	..... x 1987	..... x 1988
..... x 1989	..... x 1990	

PRIJS PER MEDAILLE: 300,- Bfr.

Naam: _____

Adres: _____

Goldfish sings the blues.

KANEMA KANEMA KANEMA

van eenvoud beroofde alleseters ik ontferm in stilte geef de koelkast te eten vanuit mijn overvloed (als je vijf kersen op hebt heb je een pruim gegeten) en kwaak tot de dagen langer worden en u van uw geroep uw beroep hebt gemaakt en van uw beroep uw geroep, van uw ruglijn uw ruglijn en de woorden die over het heel dicht bij elkaar zijn, ongeweer zoals een neus en een straat , verhalen, verteld , uw zinnen vol alkstijde weemoed en tranen aanhoord of zelf geschied om U te beroeren (alsnog zwavel) , gans mijn

hand doorlopen mijn brein doorzien het uwe geregen.
 Gespit de varkens zo U dat wil en in bossen, met zwermtetelijk vooral diegenen die u wilden prikken vooral diegenen die U wilde doodmaken PAF voor uw neus weg zal ik u verhalen vertellen en als u mij weggooid met het badwater kom ik terug als zeilbootje u bent gewaarschuwd u bent tevreden met ongelukkigheid dat moet verholpen worden , u neemt de gordijnen mee als deken en ril niet , ril niet zeg ik U er is geen enkele reden dat u niet zou kunnen vertrekken het is niet koud het is niet koud, doe de dode hamsters in de vuilnisbak en vertrek nu maar speld die twee schilderijen stevig in uw haar vast want er is wind;

ca danse le monde ou quoi ?
 Onder het motto "u zal veel worden vergeven want gij hebt veel boeken geciteerd"
 ..
 * then Coughlin said * Tell 'em about

Great Plum, Japhy "instantly Japhy said " Great Plum Zen master was asked what the great meaning of Buddhism was, and he said rush flowers, willow catkins, bamboo needles, linen thread, in other words hang on boy the ecstasy's general, is what he means, ecstasy of the mind, the world is nothing but the mind and what is the mind? The mind is nothing but the world goddammit, then Horse Ancestor said: "This mind is Buddha." he also said "No mind is Buddha" Then finally talking about great Plum his boy, "The Plum is ripe". (....)

Japhy leaping up: "I've been reading Whitman, know what he says, "cheer up slaves, and horribly foreign despots" he means that's the attitude for the Zen Lunacy bard of old desert paths, see the whole thing is a world full of rucksack wanderers, all of them zen Lunatics who go about writing poems that happen to appear in their heads for no reason at all & also by being kind and also by strange unexpected acts keep giving vision of eternal freedom to everybody and to all living creatures"

Jack Kerouac, The dharma buses.

P.S. Ik was doornat na een hele dag gezocht naar verschillende dingen en ik kwam in het moeial lokaal om dit in te tikken en ik was bang dat ik het verloren was zoals ik ook mijn portefeuille kwijt was en ik zocht in mijn zakken en vond niks en was serieus worried tot ik besefte ik kan dat niet verloren zijn dat is niet mogelijk want ik heb het niet nodig om het te hebben en toen vond ik het juist en glimlachte

Uw ondermeer zuurstof.

Standje - Standje - Standje

Op dinsdag 21 november heeft Studiekring Vrij Onderzoek een pro-motiestandje aan de ingang van de cafetaria. Daar zullen naast de gebruikelijke aankondigingen, folderjes, boeken, e.d. ook geweldig fantastische ongelofelijke kuituur-producten uit Bangladesh liggen: T-shirts met een waaijer aan tekeningen en schilderijen erop voor (lag niet) 200 BEF. Kom dat zien!

Poem

May The Neoteric Nineties('90's)
 Cause
 The Remnants Of The
 Repressive, Regressive,
 Uncreative, Ultra-Conservative,
 Greed-Ridden
 'Eighties('80's) To Crash So
 Hard-In So
 Many Different Ways-That They
 Leave

Multiple Craters!
 Reactivate The Sixties('60's)!

Tobby R. Nutterby

KULTUURKRANT

TREFCENTRUM Y & DIENST KULTUUR VUB

☎ 02 / 641 23 25 (23 26)

EXPO

EXPO

FILM

DUBBELTENTONSTELLING '10 JAAR KUNSTUITGAVEN = 20 KUNSTENAARS + HUN RECENT WERK'

Jean Bilquin

RECTORAAT

Naar aanleiding van het 10-jarig bestaan van de Dienst Cultuur, stellen wij de door ons gerealiseerde kunstuitgaven tentoon. Het doel dat wij van in den beginne vooropstelden was jonge kunstenaars de kans geven zich openbaar te maken en anderzijds betaalbare kunst aan te bieden.

Wij denken dat wij in ons opzet geslaagd zijn!
De namen van de artiesten spreken voor zichzelf...
De overzichtstentoonstelling kan U gaan bekijken vanaf 16 december.

Expo : van 16 december 1991 tot 30 januari 1992
in Gebouw M - 5e verdiep - Pleinlaan 2, 1050 Brussel
Open op werkdagen van 9 tot 17 uur.

Enk De Kramer

ONDER DE AULA

Toen wij de kunstenaars, waarvan de meesten ondertussen internationale faam verwierven, contacteerden met de vraag of ze bereid waren gezamenlijk tentoon te stellen (wat niet evident is met beroemdheden), waren allen vol enthousiasme en direct bereid enkele van hun hedendaagse werken te tonen.

De opstelling van alleen maar de namen is reeds indrukwekkend!
Wij hebben het klaargespeeld ze te verzamelen en stellen ze, niet zonder enige fierheid, tenoon.

Hierna de opstelling van de deelnemende kunstenaars:
Fred Bervoets, Jean Bilquin, Jan Burskens, Enk De Kramer, Tom Frantzen, Luc Hoornaert, Nik Honinckx, Marc Lambrechts, Lavi, Frank Mahieu, Pol Mara, Marcel Marien, Karel Roelants, Pjeroo Roobjee, Rogar Somville, Jan Van den Abbeel, Paul Van Gysagam, Jan Van Riet, Pierre Vlerick, Maurice Wyckaert.

Expo : van 16 december 1991 tot 30 januari 1992.
Onder de Aula - Pleinlaan 2 - 1050 Brussel.
Open op werkdagen van 9 uur tot 17 uur.

JOS VERDEGEM

10 januari - 2 februari 1992

Stadhuis Brussel
Ogivale en Militieuzalen
Grote Markt
1000 Brussel

Openingsuren:
elke dag van 11 tot 18 uur
zondag: van 10 tot 13 uur

Vernissage donderdag 9 januari om 18 uur.
Openingstoespraken: **Freddy Thielemans**, schepen van cultuur Stad Brussel -
Prof. Dr. Silvain Locuffier, Prorector VUB en
Dr. Willem Elias.

Gevolgd door receptie. Org: Stad Brussel, VUB en VKE

KONCERT

LA VIE EN BLUE'S

Catherine Delasalle Ensemble

Met 'La vie en blue's' wil het ensemble een link leggen tussen het soms zachte, soms sarkastische Franse chanson en de lome zwoelheid van de swing.

"La vie en blue's" of een flirt van het chanson met monumenten uit de Jazz.

"Met een warme rokerige stem riep ze de herinneringen op aan vergeten Franse zwart-wit films uit de jaren vijftig, prenten van verhalen Noordfranse straten waar de hunkerende nostalgie naar een langvervorgen liefde wordt gewurgd tussen een vergrijsd industrieel decor en de existentiële uitzichtloosheid van de langzaam wegtikkende tijd."

Catherine Delasalle : zang
Jo Vanhoutte : contrabas
Koen De Caeter : soprano sax, gitaar
Dirk Van der Linden : piano

Do 6 februari - 21 u - Kultuurkaffee - gratis

DRIE KLASSIEKERS

THE LADIES MAN

Jerry Lewis. USA, 1961. kl, 106'.

'The Ladies Man' is een opzichtige technicolor klucht rond de belevenissen van een vrijgezel (Lewis natuurlijk) die assistent is in een luxueus meisjesspension.

De film is een goed voorbeeld van Lewis extravagante en hyperkinetische stijl, die nog het meest aansluit bij de geanimeerde cartoon.

Dinsdag 21 januari - 20u - Aula - 50fr

FIVE EASY PIECES

Bob Rafelson. USA, 1970. kl, 96'.

'Five Easy Pieces' gaat in de eerste plaats over de persoonlijke malaise van een man (Jack Nicholson) die rusteloos aan zichzelf blijft twijfelen, maar vertelt ook iets over de crisis en het échec van een samenleving. Rafelsons film sluit aan bij de Nieuwe Amerikaanse film van bijvoorbeeld een jonge Coppola en een Hopper, en refereert ook naar het Italiaanse neo-realisme van een vroege Antonioni en een Olmi.

Dinsdag 28 januari - 20u - Aula - 50fr

IMITATION OF LIFE

Douglas Sirk. USA, 1958. kl., 124'.

'Imitation of Life' is het melodrama bij uitstek, en tevens één van de beste films van de naar Amerika uitgeweken cineast Douglas Sirk, ook wel 'Master of the weepies' genoemd. De film schetst het leven van twee alleenstaande moeders: een op carrière beluste actrice (Lana Turner) en haar zwarte huishoudster. Het spreekt vanzelf dat dit gegeven, in Sirks handen, voor heel wat aandoenlijke tafereelen zorgt, maar soms ook voor prachtige momenten. Sirk heeft een grote invloed gehad op het oeuvre van Fassbinder.

Dinsdag 4 februari - 20u - Aula - 50fr

"Een gat is een gat, zei de boer, en hij sprong op zijn paard"

De kring voor Homo's, Lesbiennes en Bi-sexuelen, heeft op woensdag, 22 januari een eerste Algemene Vergadering. Naast de leden zijn, zoals gewoonlijk, alle andere nieuwsgierigen en geïnteresseerden van harte welkom. Deze A.V. wordt gekoppeld aan een ontmoetingsavond en zoals de traditie bij HLB belooft dit weer gezellige gesprekken en veel plezier.

De Moelacht is echter niet zolang. Wij gingen een toffe babbel slaan met Patrick en Kurt, voorzitter en ondervoorzitter van HLB.

Om meteen met de deur in huis te vallen: wat is het doel van HLB?

Het doel van HLB is ten eerste de emancipatie van de homopolitiek, dus concreet: de vooroordelen rond homosexualiteit ontcrachten juist door homosexualiteit zichtbaar te maken. In de praktijk betekent dat dat we onze activiteiten aankondigen, zodat iedereen weet dat ze er zijn, gaan strooien in de cafeteria als er veel volk is, dus niet een uur op voorhand uit schrik dat ze ons zouden zien, en ook, en ik denk dat dit belangrijk is: we benadrukken dat iedereen op onze activiteiten welkom is en dat we geen exclusief clubje van homo's zijn. Het tweede punt is het onthaal. Dat is voor degenen die het nog steeds moeilijk hebben met hun "anders zijn", we hebben niet alleen onthaaldagen op de SJERP, maar onthaal is ook op ontmoetingsavonden kijken om te zien naar degenen die nog niet echt geïntegreerd zijn en daar dan naartoe stappen. Dit is vaak heel belangrijk voor de coming-out van de mensen. Wij zijn een vriendschapsclub binnen dewelke men vrijuit mag spreken en zichzelf kan zijn.

Hoe en wanneer is HLB ontstaan?

Het is allemaal eigenlijk zo'n twee jaar geleden begonnen naar aanleiding van een artikel in de Moelacht waarin de auteur vroeg om terug samen te komen met de homo's en lesbiennes om zo de leemte op te vullen die Filkericht (vroegere homobeweging) had nagelaten. Er zijn toen een vijftal gespreksavonden georganiseerd, maar een uitnodiging hiervoor werd enkel verstuurd naar degenen die er de eerste maal bij waren. Het werd dus niet openbaar gemaakt. Op het einde van het jaar waren de personen die dit alles inrichtten van mening dat ze het niet meer konden voortzetten, en dus zijn we ermee gestopt. Begin vorig academiejaar zijn wij met twee anderen samengekomen en we vonden dat het hoog tijd werd om iets aan ons imago te doen. Zo is dan het huidige HLB ontstaan. Dit jaar zijn we ook officieel erkend, wat niet wil zeggen dat we vorig jaar geen activiteiten organiseerden.

Hoe zit het met de samenstelling van jullie ledenkring? Bereiken jullie ook mensen die niet homoseksueel zijn?

Ja. Momenteel hebben we zo'n 70-tal lidkaarten verkocht, maar op onze activiteiten is er altijd veel meer volk, en niet alleen homoseksuelen of lesbiennes. Er zijn ook steeds een flink aantal hetero's, die het bijzonder prettig vinden, ook op onze luiven bijvoorbeeld. De belangstelling komt dus wel degelijk van beide kanten.

Hoe verklaart u de grote opkomst van hetero's?

Het is zo dat het homo-milieu veel veiliger is, er wordt vaker eens geknuffeld en zo, en ons milieu is ook veel toleranter. De normen die wij hebben liggen veel verder dan de normen van de maatschappij. Bij ons kan iedereen zichzelf zijn. En dit wordt zowel

door homo's als door hetero's gewaardeerd.

Het is dus, in tegenstelling tot wat kwade tongen beweren, niet zo dat hetero's naar jullie activiteiten gaan om eens flink te lachen met jullie?

-Nee, zeker niet, al gebeurt dat wel eens, maar dan moet je gewoon teruglachen. Het is zo dat als je zelf een probleem maakt rond je seksualiteit, dat de mensen dat ook als dusdanig gaan bezien. Als je daarentegen gewoon doet, gaan ze het ook sneller accepteren.

Als we dat allemaal eens goed bekijken

zouden we bijna kunnen zeggen dat de vooroordelen de V.U.B. haast uit zijn?

-NEEN, neen! Het is wel zo dat de V.U.B. een oase van rust lijkt vergeleken met de maatschappij, doordat de mensen die het hier voor het zeggen hebben, de smaakmakers van de V.U.B. veel verdraagzamer zijn en ook achter ons staan. Maar dit wil nog niet zeggen dat elke V.U.B.-student er geen enkel probleem mee zal hebben. Dat maak je wel op uit sommige reacties die je krijgt.

Wat soort reacties krijg je dan?

-Wel, als wij standjes houden bijvoorbeeld, wordt er soms naar ons geroepen van "seropositieven" of "aidslijders" en zo. Of als we strooien, hebben sommige mensen felle reacties. Maar dan lach je terug of gooi je een kushandje, of je zegt: "Ja, ik zie je ook graag", of zoiets. Je moet met zulke mensen zeker niet gaan discussiëren, want dat helpt toch geen zier. Het beste is er een schep bovenop doen. Dat is nog steeds een typisch beschermiddel, dat is net zoals mensen die te dik zijn en die daar zelf om lachen, zoals Margriet Hermans bijvoorbeeld. Maar al bij al vallen de reacties op de VUB nogal mee. Ik denk dat de reacties veel minder erg zijn dan de homo's zelf verwachten. Ook op onze affiches kwamen heel positieve reacties.

Jullie affiches vertonen vaak mooie, gespierde mannen. Werkt dit bij sommigen geen complex op in die zin van: "Ja, zij worden als dusdanig aanvaard, mogen zich als homo profileren, juist door hun aantrekkelijke uiterlijk, wat alles weer goedmaakt".

-Dit probleem stelt zich ook bij de hetero's, en het hangt enkel van jezelf af hoe sterk je dit laat domineren. Vroeger werden er enkel vrouwen getoond omdat vrouwen een lustobject waren. Nu zijn mannen ook lustobjecten geworden. Wij hebben met onze affiche willen tonen dat het wel duidelijk twee mannen waren die vrijden, terwijl de meeste affiches enkel een man tonen of een gestyleerde tekening. Het probleem dat wij verwachten met die "good look" van de mannen op onze affiches was, dat we de hetero's zouden choqueren en dat er reacties

zouden komen van "zie je wel, het zijn allemaal mocho's" en zo. Dit is echter enorm meegevallen, vooral op de VUB.

Bestaat er enorm verschil tussen de vooroordelen op de VUB en de vooroordelen elders?

-Ja, zoals reeds gezegd: de VUB is een oase van verdraagzaamheid. Toch zijn wij van mening dat we het kunnen pushen. Enkele jaren terug werd er op de VUB ook niet gesproken over seksualiteit, terwijl je nu om de haverklap affiches ziet hangen van homobewegingen, of je ziet twee jongens die elkaar een zoen geven of zo. De mensen

zijn het gewoon geworden, en ik denk dat je zoiets ook in Leuven en elders kunt provoceren. Dit hangt enkel van je eigen instelling af.

Is er een verschil merkbaar in de homobeweging, vergeleken met pakweg tien, vijftien jaar terug?

-Ja, er is een enorme verbetering merkbaar. Homosexualiteit is geen individueel probleem, het is een maatschappelijk probleem. En om dezelfde rechten te hebben als iedereen, is het nodig om een zeker militantisme te gaan hanteren. Zoniet komen we in een toestand van onverschilligheid. Weinig homo's realiseren zich dat het feit dat er homo-bars, sauna's en dergelijke zijn, te danken is aan het militantisme van voorgangers. Voor iemand die problemen heeft met zijn seksualiteit is het een enorm bevrijdende ervaring anderen te zien die hetzelfde "probleem" hebben, maar daar totaal vrij in zijn.

Desondanks leeft de homoseksuele nog steeds op een eilandje?

-De homoseksuele... dat is eigenlijk verkeerd gezegd. Het is natuurlijk zo dat er als homo een huis wilt huren, dan geraak je in problemen. Hetzelfde als je werk zoekt en je profileert je als homo... overal gebeurt dit. Dat is iets dat andere mensen zich niet realiseren. Altijd weer moeten wij verantwoording afleggen. Een groot probleem zijn ook de ouders. Enerzijds is er de vrees hen te kwetsen, anderzijds is er de verstandhouding die vaak slecht is. Wat de ouders betreft: velen denken nog steeds dat de "afwijking" aan hen ligt omdat ze nogal Freudiaans denken. Sommige ouders hebben als reactie: "We hadden dan nog liever een gehandicapt kind gehad". Nu is het wel zo dat dit vaak een eerste reactie is, en dat de ouders het slikaan aanvaarden. Je moet niet vergeten, jongeren die hun seksualiteit aan hun ouders bekendmaken zijn al een hele stap verder in het aanvaardingsproces dan hun ouders. De ouders lopen maanden, soms jaren achter. Daarom zeg ik ook steeds tegen jongeren wiens ouders dreigen hen buiten te gooien: "Wacht enkele maanden, laat je ouders het

Het is zo dat de publieke opinie tegenover homoseksuelen jongens veel positiever is dan die tegenover lesbische meisjes. Homo's worden steeds meer aanvaard, terwijl lesbiennes nog steeds op totaal onbegrip stuiten.

-Het is hier geen kwestie van aanvaarding, het is een kwestie van zichtbaarheid. Het is

inderdaad zo dat lesbiennes meer achter de schermen blijven. Dat hebben we ook in onze vereniging opgemerkt: de vrouwen zijn veel moeilijker te bewegen om met hun seksualiteit naar voren te treden dan mannen. Wat die aanvaardbaarheid betreft, dat is heel vreemd in die zin dat het gemakkelijker aanvaard wordt als vrouwen teder zijn tegenover elkaar, dan als mannen dat zijn. Als mensen kunnen aanvaarden dat mannen teder zijn tegenover elkaar, dan accepteren we de rest ook veel gemakkelijker. De meeste mensen denken echter steeds neukgericht, zo van: "Homo's, dat is te neuken". In de pers wordt heel vaak over seksualiteit bij bekende personen gesproken. De pers zegt echter niets over bekende lesbische vrouwen. Door het feit dat hiermee minder naar voor wordt getreden, gaan ook minder meisjes met hun seksualiteit durven naar buiten komen. Zij hebben geen beroemde voorbeelden, dat wil zeggen: ze hebben er wel, maar het wordt stilgezwegen in de pers. Als we denken aan Whitney Houston, bijvoorbeeld, zij is lesbische, maar daar wordt nooit vrijuit over geschreven, terwijl iedereen weet dat Tom Lanoye, bijvoorbeeld, homoseksueel is.

En hoe zit het met de bi-sexuelen?

-Wel, de mensen spreken altijd over seksualiteit en heteroseksualiteit, terwijl die zaken niet bestaan. In feite zou men moeten spreken over seksualiteit tout court. En daar heb je een hele scala van mogelijkheden in, en aan het einde uitsleze zit 100% hetero, aan het andere 100% homo, maar de meeste mensen schommelen daar ergens tussenin.

Hebben jullie de indruk dat jullie alle mensen bereiken die jullie zouden moeten bereiken, dus ook degenen die niet uit zichzelf naar jullie toe durven?

-Wij houden hiervoor onthaaldagen, maar de eigenlijke aanvaarding begint bij jezelf. Je moet er eerst zelf volledig voor klaar zijn, en daarom is het moeilijk van op iemand af te stappen die het moeilijk heeft en te zeggen dat er helemaal geen problemen zijn. Vaak is het zo dat zulke mensen eerst een vertrouwenspersoon inlichten en komen dan pas hierheen als ze zich sterker voelen in hun identiteit, soms op aanraden van die vriend(en). Als we zien dat iemand echt twijfelt aan zichzelf, dan moeten we hen gewoon tijd geven.

Wat is nog steeds de grootste bron van schaamte?

-De gehele maatschappij. Het zit zo, als je als homo een huis wilt huren, dan geraak je in problemen. Hetzelfde als je werk zoekt en je profileert je als homo... overal gebeurt dit. Dat is iets dat andere mensen zich niet realiseren. Altijd weer moeten wij verantwoording afleggen.

Een groot probleem zijn ook de ouders. Enerzijds is er de vrees hen te kwetsen, anderzijds is er de verstandhouding die vaak slecht is. Wat de ouders betreft: velen denken nog steeds dat de "afwijking" aan hen ligt omdat ze nogal Freudiaans denken. Sommige ouders hebben als reactie: "We hadden dan nog liever een gehandicapt kind gehad". Nu is het wel zo dat dit vaak een eerste reactie is, en dat de ouders het slikaan aanvaarden. Je moet niet vergeten, jongeren die hun seksualiteit aan hun ouders bekendmaken zijn al een hele stap verder in het aanvaardingsproces dan hun ouders. De ouders lopen maanden, soms jaren achter. Daarom zeg ik ook steeds tegen jongeren wiens ouders dreigen hen buiten te gooien: "Wacht enkele maanden, laat je ouders het

verwerken", en meestal is dit inderdaad de juiste houding. Helaas is het bij velen nog zo, dat de ouders "aannemen" dat je homoseksueel bent, maar er mag niet over gepraat worden. En hier moet je dan zelf beslissen of je het gaat pushen. Als je gewoon toont dat je je niet schaamt, als je engaged in homobewegingen en zo, dan wordt het op den duur zo vanzelfsprekend. En dan kunnen de ouders twee dingen doen: ofwel doen ze mee, ofwel haken ze af.

Gezien er vandaag de dag meer en openlijk over homoseksualiteit gesproken wordt, mogen we hopen dat onze generatie zich als ouder redelijker gedraagt?

-Voor een gedeelte wel, voor een belangrijk gedeelte niet. Ik ken heel veel mensen die homoseksualiteit accepteren, zeker en vast. Maar draai en keer het zoals je wilt, als je een kind hebt, is het niet de wens dat ze homo worden. 't Is altijd gemakkelijker een deel te zijn van een meerderheid dan van een minderheid, en natuurlijk wens je voor je kind zo weinig mogelijk problemen. De nieuwe generatie ouders zal er wellicht veel begrijpendere tegenover staan, maar dat wil nog niet zeggen dat ze het zullen aanvaarden.

Wat is jullie standpunt rond 'outing'?

-Aha! Misschien best eerst een definitie van wat de term "outing" juist inhoudt: outing is het naar buiten brengen van de homoseksualiteit van bekende personen tegen hun wil in. Ons standpunt? Wij vinden dat niemand het recht heeft om alle vuile was buiten te hangen. Maar er zijn gevallen bekend van zangers, acteurs... de anti-homostellingen innemen, of politici die een homovriendelijk wetsvoorstel verwerpen, en dat, terwijl ze zelf homoseksueel zijn en het niet willen bekennen. Wel, zulke personen moeten ge-out worden. Ook in België heb je van die zangers die getrouwd zijn en een vriendin hebben, die zich met die vrouw overal vertonen, en die achter de schermen al jarenlang een relatie hebben met een man. De stiekeme manier waarop ze dat doen bevestigt dat homoseksualiteit verkeerd is.

Misschien zijn die niet hypocriet maar gewoon bi-sexueel?

-Maar dat ze dat dan zeggen, alstublieft! Hun geniepige doen geeft ons een klap in ons gezicht, want ze doen alsof niemand mag weten dat je homo bent.

Terwijl zij vaak de ideale personen zijn om zulke vooroordelen tegen te gaan.

-Voilà! Althoewel dit voor de carrière wel nadelig kan zijn. Stel je voor dat Koen Wauters homo is. Zijn publiek bestaat merendeels uit tienemeisjes. Indien hij het dan openbaar maakt dat hij homo is, zou zijn succes heel sterk kunnen dalen. Wij kunnen niet tegen die mensen zeggen: "Je moet ervoor uitkomen", dat is te gemakkelijk, maar wat ze wel moeten, is eerlijk zijn als hun mening rond homoseksualiteit gevraagd wordt. Als je denkt aan iemand zoals Rock Hudson, bijvoorbeeld: hij is gestorven aan AIDS, en plots wist iedereen dat hij homo was geweest, terwijl hij zijn hele leven lang met de mooiste vrouwen omringd heeft.

En zo komen we op het punt AIDS. Homoseksuelen zijn een risicogroep. Ook een vooroordeel?

-Het is verkeerd te spreken van risicogroep, men moet zeggen: risicogedrag.

(vervolg op pagina 11)

Sensatie!

Diefstallen

De 14-daagse feestperiode is achter de rug. Naar traditie werd de geboorte van onzen Jezus en de overgang van het oude naar het nieuwe jaar gevierd. Hier op de campus zijn er tijdens die periode meer zaken dan geschenken en zoenen van eigenaar verwisselt. Na het eerste week-end van de Kerstvakantie werden er al vier inbraken vastgesteld. De grootste slag was ongetwijfeld de inbraak in de BSG-zaal, waar voor 180.000 BF

aan sono-materiaal gestolen werd. De inzet van supplementaire bewaking heeft dus duidelijk deze inbraakgolven niet kunnen tegenhouden. Commentaar op de efficiëntie ervan geven we niet meer, DM werd nu al door het Laatste Nieuws omschreven als een sensatiekrantje en dit naar aanleiding van een interview met Dhr. Vanderghiste, hoofd van de dienst bewaking.

L'un.

ZOEKERTJES

Opsporingsbericht:

Adelheid Nauwelaerts, studente 2de kan, kunstgeschiedenis en archeologie zoekt DAVID: voormalig student geneeskunde (VUB-Jette), afkomstig van Eksaarde, Oost-Vlaaming geboren in '62 of '63.

Zag hem in het academiejaar 1990-1991 voor de paasvakantie 3x in het cafetaria van de VUB, in het gezelschap van Annette Hardie.

Persoonsbeschrijving van David: ca. 1.85 m, donkerbruin haar, lichtblauwe ogen, grote oren, spreekt Oost-Vlaams.

Indien u deze persoon zo'n familienaam of adres kent, gelieve contact op te nemen met: Adelheid Nauwelaerts, Emile de Becolaan 10 - 1050 Elsene.

Dit academiejaar is hij niet ingeschreven aan de VUB, afdeling geneeskunde. Eventueel is hij afgestudeerd, misschien vertoef hij in het buitenland.

INCREDIBELE

Publiek gezocht voor Felice's Talkshow

Data: 27/1, 5/2, 19/2, 4/3, 18/3 (telkens vanaf 19 u).

Inschrijvingen: Jobdienst.

Gratis inkom - Gratis drank.

Sensatie!!!

FBI op de campus.

Op deze foto zien we duidelijk hoe een niet-verdachte persoon de door de FBI gesponsordde snassappelen grondig onderzocht.

Onvervalste sensatie in het sensatiekrantje van de V.U.B.. Noem het beest zoals je wil, maar één ding staat vast: liegen doet De Moeial nooit (alé...weinig).

In december hebben we ontdekt dat het V.U.B.-restaurant een mammoetcontract heeft afgesloten met de FBI-afdeling van Spanje. Een onbetrouwbare bron heeft ons dit door middel van een niet-anonieme brief bekrachtigd. In deze onleesbare handgeschreven brief toonde de auteur aan dat de zaak niet zomaar uit de lucht gegrepen is. Het ministerie van binnenlandse zaken heeft ons alvast bekoofd pas in te grijpen indien de appelsienen met opdruk "FBI" ook gesignaleerd worden op de Grote Markt.

L'un.

Valvas

De VUB is, nu al enkele weken, een studiegroep rijker. Voor wie meer, of wat anders, wil dan de kennis die ons binnen de "klassieke" wetenschappen wordt aangeboden is er de Studiegroep Esoterische Wijsbegeerte. Konkreet, een aantal mensen geïnteresseerd in wat zich doorheen de geschiedenis heeft aangediend als "esoterie". Met de principes van Vrij Onderzoek indachtig, wil men deze filosofie aan een

aandachtig onderzoek onderwerpen. Om deze kennis te ontsluiten (kenbaar te maken) verdiept men zich elke veertien dagen in een geschrift uit de esoterische traditie, waarbij het de bedoeling is dat (telkens) een (andere) deelnemer de discussie over de (door hem/haar voorbereide) tekst in banen leidt. Iedereen wordt immers geacht te zijn, zodat een formeel bestuur of bindende regels niet werden vastgelegd. Alle geïnteresseerden

kunnen 's donderdags tweewekelijks komen 'meedoen' in B411 (de volgende keer op 30 januari). Het enige dat men van elkeen verwacht is "een minimum aan interesse en inzet en levens de belofte jegens zichzelf en alle medestudenten in dit opzicht dezelfde verdraagzaamheid te tonen die ieder voor zichzelf wenst".

Voor Studiekring Vrij Onderzoek: Patrick C.

(vervolg van pagina 5)

Gelezen

De overlegkommissie van Eiterbeek stelt enkele voorwaarden aan een bouw aanvraag voor vijfhonderd studentenkamers en een innovatiecentrum op het achterste terrein van het Arsenaal van de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Hiermee wordt ingegaan op de wensen van het buurtcomité.

De bewoners van de aansluitende straten verlangen dat het grasveld achter de gebouwen openstaat voor het grote publiek. Ook vreest men dat de 730 geplande parkeerplaatsen onvoldoende zijn. In de Vrijwilligersstraat kampt men nu reeds met parkeerproblemen. Daarom ziet de omgeving de inrit van de nieuwe kampus liever aan de Schmittlaan en de Waverssesteenweg.

De universiteit had oorspronkelijk plannen om zes tot acht verdiepingen hoog te bouwen. De overlegkommissie stelt voor de hoogte van de nabijgelegen gezinswoningen te respecteren, met andere woorden vier of ten hoogste zes verdiepingen.

De VUB verklaart zich bereid rekening te houden met de opmerkingen van de overlegkommissie en gaat nu nieuwe plannen tekenen. Een definitieve beslissing wordt verwacht tegen Pasen.

Wie niet ?

gevonden.", riep Oom en hij stak zijn leeg blikke fier in de lucht. Een paar uren later voeren we de haven binnen. De vis werd ontscheept en naar de vishal gebracht, de pelsen moesten aan boord blijven tot het nacht was.

Ik kon niet meer helpen, dus ging ik naar huis langs het bos, of toch wat vroeger een bos was en nu nog zo werd genoemd. Je zag overal de afgezaagde boomstammen nog net boven de grond steken tussen de overblijvende bomen. Het hout werd gebruikt om papier van te maken, dat hier later toch terug op de grond zou belanden. Voor me zag ik één van de grootste bomen van het bos. Ik nam m'n zakmes en kerfde m'n naam diep in de schors. Het hars sijpelde uit de boom en gleeed langzaam naar de stam, waar het zich ophoopte in de vorm van de hoed van een paddestoel. "Een kleine boom zou dit niet overleven, maar deze moet er maar tegen kunnen.", zeik tegen mezelf. Ik draaide me, om een laatste glimp naar de haven te werpen, maar ze was al verdwenen achter het donker. Ik liep verder en kwam voorbij de vijver. Ik spuwde erin, om een eendje weg te jagen dat langs de kant dobberend in tegengestelde richting voorbij kwam. In het midden van de weg stond een flesje limonade. Zoveel vuilbakken en toch... Ik vroeg me af wie zoiets deed en stampte het naar de zijkant van de weg. Aan de rand van het bos zou ik het licht in de woonkamer van m'n thuis zien. Belevens achter de rug, of niet soms ?

Jan De Laet.

Greenpeace VUB vergadert elke woensdag van 12u00 tot 13u00 in lokaal 5F203 of 5F204.

Lidkaarten kosten 50 BF en kunnen daar worden verkregen.

L'un.

Ad valvas

Onlangs riep de Sloveense studentenvereniging SSU de Europese studentenorganisaties op hen hun steun te betuigen in de Sloveense strijd voor onafhankelijkheid. GORAZD JANCAR van de internationale afdeling van de SSU licht hier toe wat er gebeurt en welke rol de SSU speelt.

"Eerst zou ik willen verduidelijken waarom we in onze onafhankelijkheids campagne om hulp en steun van de ESIB hebben gevraagd. Het is niet zo dat we proberen ESIB-leden te manipuleren of hen dwingen stellingen in te nemen en acties te ondernemen zonder dat ze de situatie ernstig hebben overwogen. We zijn er ons sterk van bewust dat iedereen, ook ik, op een bepaalde manier vooroordeken heeft.

We hebben allemaal maar toegang tot een beperkt aantal kranten en televisiekantalen - of we nu in Ljubljana of in Stockholm wonen. Wij vragen alleen de situatie te bestuderen om ons dan eventueel steun te verlenen in onze strijd.

De situatie in Joegoslavië is bijzonder ingewikkeld, en van alle problemen is Slovenië er één. Zelfs de CIA kan geen prognose geven van de situatie, omdat er te veel variabelen in het spel zijn. Er zijn drie godsdiensten (de Katholieke, de Orthodoxe en de Islam), er zijn drie alfabetten (waarvan ik het Latijnse alfabet gebruik), er zijn meer dan twaalf talen en dan zijn er nog de verschillende naties en minderheids groepen. Dit is zeker geen stabiele basis om een land op te bouwen. Wat Slovenië betreft: met een bevolking die voor slechts 8% niet-Sloveens is vormt ons land een homogene eenheid, onze taal wordt in de andere delen van Joegoslavië slecht of niet verstaan, en we hebben een eigen geschiedenis.

Het is niet mijn bedoeling te zeggen wat er wel en wat er niet gebeurt is, wat waar is of wat gelogen is. Er zijn altijd verschillende waarheden, en elke waarheid wordt getracht vanuit het standpunt van de spreker. Elke waarheid is relatief.

Hoewel gebeurtenissen niet relatief zijn, is het misschien toch beter als ik ze onderverdeel in "macro"- en in "micro"-gebeurtenissen. Bij de macro-gebeurtenissen plaats ik het referendum dat op 26 december 1990 werd gehouden, en waarop 93% van de stemgerechtigde bevolking reageerde. 89% van de stemmen werden uitgebracht voor een soevereine Sloveense republiek; het parlement kreeg 6 maanden de tijd om de afscheuring van Slovenië voor te bereiden.

Op 25 juni werd de onafhankelijkheid uitgeroepen en op 27 juli waren over heel Slovenië tanks op weg om "de Sloveense

grenzen te verzekeren". Terwijl ik dit artikel schrijf weet nog steeds niemand wie dat bevel gegeven heeft. Het is waardat de meeste Europese landen de gemakkelijkste en goedkoopste weg kiezen, en liever onderhandelen met één staat dan met meerdere staten (in één land). Het is ook waar dat onregeligheden in midden-Europa een negatieve invloed hebben op de Europese munten in hun recente concurrentiestrijd met de Amerikaanse dollar. Het is ook zo dat veel Europese staten aan de Sovjetunie grenzen, en daar geen problemen willen. De erkenning van een staat als Slovenië zou de relatie met de Sovjetunie kunnen schaden.

Zo lijkt het alsof de Slovenen de Europese eenheid aan het wankelen brengen, en wie zijn wij om economische problemen te veroorzaken in Europa, welk recht hebben wij daartoe ?

Als studenten hebben wij over de hele wereld een geprivilegeerde positie. Het leit dat we in de komende jaren geschiedenis zullen schrijven en dat we ons zullen engageren in een Nationale Studentenvereniging, betekent ook dat we invloed en connecties zullen hebben binnen de regering en in de oppositiepartijen. Toch zijn we niet aan politiek gebonden, en kunnen we de positie innemen die ons juist en gerechtvaardigd lijkt. En om die reden hebben wij een brief geschreven naar andere Europese studentenorganisaties.

De micro-gebeurtenissen zijn de gebeurtenissen van de dagen na de tanks, het alarm bij luchtaanvallen. Stel je voor dat je, in 1991, in een belangrijke stad leest, en dat je moet rennen om dekking te vinden. Het gebeurt niet op CNN, het gaat niet om kinderen die honger lijden in Bangladesh, jij bent het die plotse ling moet lopen voor te leven - en als je dat meemaakt, vergeet je de verhouding tussen de D-Mark en de VS-dollar. Tien uur lang zat ik in een koude en vochtige schuilkelder, naast een moeder met haar 4-jarig kind, dat doodsbang huilde en er niets van begreep. Vliegtuigen die boven het centrum van Ljubljana de geluidsmuur doorbreken, overal glasscheren van gebroken ramen, blokkades van bussen in de straten, overal explosies en geweervuur - dingen die ik me voor de rest van mijn leven zal blijven herinneren. Het is vreemd om dan, in die wereld, met je afstandsbediening van ene televisieset naar het andere te zappen, van de Sky Channels naar Filmmet. Heel vreemd.

Ik wil iedereen bedanken die in die momenten met ons heeft meegevoeld."

(Vertaald uit ESIB-news, nr. 6 juli/augustus 1991)

Een kogel voor V.O.-leden

Studenten ondergronds

De ULB anno 1941: door de Nazi's beschreven als een "socialistisch-liberaal maçonniek bolwerk" gedomineerd door de principes van Vrij Onderzoek en dus ongeschikt voor het inschakelen in de Nationaal-Socialistische Orde. Een vruchtbare samenwerking tussen de bezetter en de Vrije Universiteit zou dus maar van erg korte duur zijn. De ULB sloot haar deuren op 24 november 1941.

Naar aanleiding van de tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek over de sluiting van de ULB, nu iets meer dan 50 jaar geleden, hadden we een gesprek met inrichter en drijvende kracht Dr. Frank Scheelings. We staken maar direct met de "belangrijkste vragen" van wal:

- Wat was eigenlijk de rol en de impact van de studentenkringen aan de ULB voor en tijdens de sluiting van de unief.

F.S.- Vooreerst moet ik erop wijzen dat de rol van de student in de samenleving veel specifiek was dan dit nu het geval is. "De" student was eerder een 'marginaal' figuur (er zaten aan het begin van WO-II zo'n 3000 studenten aan de ULB; vergelijk met

een vijftiengig duizendtal ULB-VUB nu, n.v.d.a.) en hij/zij was zich daar duidelijk van bewust. De studentenfolklore diende dan ook om de onderlinge solidariteit te bevestigen zodat de (regionale, sport-, politieke,...) kringen belangrijk waren. Wat er door de kringen werd georganiseerd werd sterk gepropageerd binnen de gehele studentengroep. Iets dat in deze periode van belang zou zijn m.b.t. het inrichten van o.m. klandestiene lessen. Enfin, ondanks het uitgebouwde kringleven kwam de beslissing van de Raad van Beheer om de Unief te sluiten als een complete verrassing voor de studentengemeenschap. De studenten werden toen immers nog niet vertegenwoordigd in de verschillende academische geledingen. Toch schaarden de praesessen van de verschillende kringen zich unaniem achter deze beslissing. Een besluit dat trouwens niet zonder gevolgen bleef: enkele dagen later werden de voorzitters van de kringen opgepakt en in de Citadelle van Hoei gevangen gezet. Dit betrof ook de vertegenwoordiging van de Vlaamse studenten; t.w. Jan Du Four, de praeses van het

"Hoogstudentengenootschap Geen Taal Geen Vrijheid" (voorloper van het BSG-GTGV).

- Dus geen studentenaandeel in de aanloop naar de sluiting. Maar hoe zat het dan wanneer de Unief gesloten werd? Kwamen er toen nog initiatieven uit studentenmiddens?

F.S.- In de eerste plaats kwamen er uit ULB-kringen een groot aantal mensen dat zich zou aansluiten bij het verzet. Bepaalde verzetsgroeperingen waren zelfs een initiatief van mensen uit de ULB. Een voorbeeld hiervan is Groupe G die werd opgericht door o.m. Jan Mardulyn de toenmalige voorzitter van het overkoepelende studentengenootschap: Association Générale des Etudiants. Met betrekking tot de organisatie van het onderwijs kon er tot het academiejaar '42-'43 gerekend worden op de Stad Brussel die onder het mom van algemeen onderwijs enkele lessen van de niet-meer operationele Vrije Universiteit kon recupereren. Nadat ook dit project door de Duitse bezetter werd gekelderd, werd men volledig in de illegaliteit gedrukt. Eerder al

hadden goed uitgebouwde studentenverenigingen zoals die van de wetenschappen en de toegepaste wetenschappen klandestien kursusediensten uitgebouwd. Nadat lesgeven legaal onmogelijk was geworden zouden op de meest diverse plaatsen ondergronds cursus worden gegeven. Het initiatief hiervoor ging soms uit van proffen soms van studenten(verenigingen).

- De Duitse overheden hadden al eerder te kennen gegeven dat het principe van vrij onderzoek zich niet leende om ingezet te worden in een Nationaal-Socialistische orde. In welke mate speelde het vrij onderzoek en in het bijzonder Studiekring Vrij Onderzoek (Cercle du Libre Examen) een rol in wat er zich toen aan de ULB afspeelde?

F.S.- De rol van Cercle du Libre Examen (waaruit later Studiekring Vrij Onderzoek ontstond) is te weinig onderzocht. Bekend is dat de Studiekring een belangrijke rol heeft gespeeld bij het bewust maken van de studenten in de jaren '30. Studiekring Vrij Onderzoek neemt het initiatief om actief de Spaanse

Republikeinen tegen de fascistische steunen of bijvoorbeeld om te gaan betogen tegen de aanval van Japan op China. Tijdens het eerste jaar van de bezetting heeft V.O. zelfs diverse akties tegen de bezetter ondernomen. Helaas hebben er zich in haar kringen ook enkele drama's hebben afgespeeld. Zo werd Fonsny, eerder bestuurslid van CLE en journalist van de kollaborerende krant Le Soir, vermoord door een medestudent die op zijn beurt later werd geëksekueteerd. Belangrijk is dat de geest van Vrij Onderzoek er voor gezorgd heeft dat zowel franstaligen als Vlamingen (zo'n 15 procent) als één blok zich steeds hebben verzet tegen pogingen om voor de kar van de bezetter gespannen te worden.

De tentoonstelling "De Universiteit Libre de Bruxelles sluit haar deuren" loopt nog tot 31 januari in de 'blauwe zaal' van de Centrale bibliotheek. Dr. Frank Scheelings organiseert, op aanvraag, gratis rondleidingen voor geïnteresseerde kringen. Je kan hem contacteren op het nummer (641)2670.

Voor Studiekring Vrij Onderzoek:
Patrick C.

Harochieblad

Deze rubriek is er om alle gefrustreerde geesten de kans te geven hun gal uit te spuien. Nozems aller tijden, verenig u! Post jullie briefje in de Moelal-brievenbus in de cafetaria (tussen kiosk en kassa)

Europa '92

bloused gust kwam langs een bushokje van de nmvb
het regende heel hard en hij besloot erin te gaan zitten
na een vijftal minuten kwam er een meisje langs
hij sleurde haar in het buskotje en bedreigde haar met een mes
hij scheurde haar kleren open en verkrachte haar
toen liet hij haar liggen op straat in de regen
hij vond dat echter zo'n mooi beeld dat hij er een tekening van maakte
de tekening was heel goed geslaagd en hij werkte ze thuis verder uit
hij deed mee aan een actie "ontwerp de belgische sticker voor europa 1992" en won

zo de Koning boudewijn wedstrijd. Hij won een reis naar Rome en vertrok. Daar was het altijd slecht weer. Althans, dat beweerde zijn vrouw, maar zij was hem de hele tijd ontrouw, dus geloven deed hij het niet.

lachsavo nummer vierenvertig het reptiel

Hammer

Gezocht: Houlen hamer met het opschrift "Follore Academie" die verdwenen is tijdens de kantus van 9 januari 1991. Bekoning voor relevante tips over de plaats waar deze hamer zich bevindt en een verdachte persoon met oranje-wit-blauwe toga en zwarte klak met de letters "VTBOSK".

Campina

En toch was het Mercurius...

Snotdof.

Absolutisme

Ik had een droom
Iedereen knielde voor me neer
Men wilde mijn hand kussen
Maar toen werd ik wakker omdat
Mijn vijf lakeien mijn ontbijt krachten
wat een desillusie: slechts vijf.

Ongeluksdag

Vandaag is het echt mijn ongeluksdag
Ik wordt hier gedropt
Het is donker, vochtig
en ik ben mijn landkaart kwijt
Hoe ga ik ooit de eicel vinden?

Jel The Spem

Dat wil een eicel bevuchten en kan nog niet eens zonder d/t-fouten schrijven!

Surrealistische dialoog

A: hoe gaal het?
B: oft uur
A: zo duurt?
B: 't is daarom
A: welke trein?
B: 1-0
A: de producent consumeert de hele productiehoeveelheid van de consument
B: E = mc 2

On Toerekenbaar

PS: Santé!

Stille wijsheid

Een mens die spreekt, heeft niet voldoende nagedacht.

S. Til

hij rook ook naar chips naderhand

Ik eiste van God dat hij iets geniaal zei. Hij scheurde de zak chips open en begon in mijn oor te knisperen. zo kon ik mijn aandacht echt niet bij de gebeden houden.

Johanna de waanzinnige, Gent

Een aantal mensen in het miteu zouden het wel snappen denk ik

GOD

Slaap

Ik hou niet van smalle bedden, vooral als je er met drie in moet liggen. Gaap!!!

Verjaardag

Ik vind het niet eerlijk dat ik niet mag vermelden dat Koen Lelevar (BSG) verjaardag op 5 februari. Doorzetterje

(vervolg pagina 8)

"Een gat is een gat, zei de boer, en hij sprong op zijn paard"

Als ik nooit sex heb met iemand, dan ga ik geen risico lopen. Een risicogedrag bestaat overall, ook bij hetero's. Het is dwaas te geloven dat er een verschil zou bestaan tussen homo's en hetero's wat betreft besmettelijke ziektes. Vroeger werd AIDS altijd geassocieerd met homo's. Nu kunnen wij daar weinig aan doen. Wij moeten een keuze maken: zijn we een AIDS-groep of zijn we een homo-groep? Het enige wat wij als HLB kunnen doen tegen AIDS is preventie en op onze luiven kondooms uitleiden (allen daarheen!).

Van mythes gesproken: sommige mensen beweren dat het homo's aan te zien is dat ze homo zijn.

- Was het maar waar!!! Dat zou wel gemakkelijker zijn om een partner te vinden... Het is natuurlijk zo dat je het bij bepaalde personen merkt. Maar wat nog steeds de tendens is, is een man met vrouwelijke trekjes als homo te bestempelen. Terwijl dat niet noodzakelijk zo is. Er zijn in Brussel homoclubs waarin sloere jongens zitten, zo met een borstkas om u tegen te zeggen, echte macho's, enaan de andere kant hebben we inderdaad ook homo's die verwijfde trekjes hebben. Maar zij zijn de enigen die de mensen zullen zien.

Ja, ik hoor dikwijls meisjes zeggen: "Elke keer als ik een knappe jongen tegenkom is het een homo!"

-(gelach) ... en elke keer als wij een knappe vent tegenkomen, is het een hetero! Dat zijn van die typische bla-bla-bla... 't is wel een leit dat homo's over het algemeen hun uiterlijk meer verzorgen. En daarom misschien gaan ze vele mensen in het oog lopen. Neen, maar nog zo'n labeltje is het beroep van de homo. Men beweert vaak dat haarkappers, mannequins en artiesten voor het merendeel homo's zijn. In "Fortune International", een toonaangevend zakenblad, stond onlangs een artikel van acht bladzijden over homosexualiteit en de zakenwereld. Solvayers, let goed op! Dit artikel zei dat er meer homo's zijn in de zakenwereld dan er zijn onder de haarkappers. Waarom kennen

de mensen dan meer gevallen onder de kappers en de artiesten, wel heel eenvoudig, omdat dit beroepen zijn waarin je je kan uitleven, waarin je niet verplicht bent van volgens de norm mee te lopen en daarom kunnen de homo's die dat beroep hebben gekozen zich ook als homo profileren. Voor een bankbediende, bijvoorbeeld, is dit quasi onmogelijk. En dat is dus waar de ouders ook bang voor zijn: de toekomst van de kinderen.

Heel veel mensen stellen zich de vraag, Patrick, Kurt, hoelang zijn jullie al samen? Vormen jullie een koppel?

-In ons jaar (5de handelsingenieur), zijn er 90 mensen. Statistisch gezien zou 10% van de mensen homo's zijn. Als we zuiver statistisch werken, zijn er in ons jaar 9 homo's. Twee ervan, wij dus, zijn bekend. Al de anderen: gewoon achter de schermen. Dus, wij zijn de twee enige zichtbare homoseksuelen in ons jaar. Heel ons jaar weet dat wij homo's zijn, er wordt geroddeld langs alle kanten. Maar er is nog niemand die naar een van ons beiden gestapt is om er iets over te vragen. Dat vind ik straf. Maar ja, over je vraag: twee jongens die homo zijn, iedereen denkt onmiddellijk dat we een koppel zijn, want we zijn veel samen, we zijn vaak aan het discussieren, maar ja, we zijn praeses en vice-

praeses. Dus natuurlijk: wij zijn een koppel, en wij versterken die mythe soms wat, daar hebben we ons plezier in.

Maar jullie zijn dus geen koppel? -NEEN!!! NEEN wij zijn GEEN koppel!!! Maar als de mensen dat liever NIET willen geloven, dan hebben wij daar geen enkel probleem mee, dan doen die dat maar!

Als slot, is er nog iets dat jullie willen beklemtonen?

-Ja! Beste mensen, het valt ons op dat als MLB of Amnesty International of zo een standje hebben, dat er toch steeds mensen eens gaan kijken, zelfs al kopen ze niets. 't is even opvallend dat als HLB een standje heeft, er weinig hetero's komen kijken, waarschijnlijk uit schrik van ermee geassocieerd te worden. Als we nog eens een standje hebben, mensen, kom dan ook eens zien naar onze foldertjes.

En naar de T-shirts!
-Mel opdruk: niemand weet dat ik homo ben! En ze staan in afslag, 't is maar 150 fr. *We're here, we're queer!*
Get used to it!

Isabelle

Néén, wij zijn géén koppel...

Uitspraak van het jaar ('91)
Gehoord bij de uitreiking orde van T. Verhaegen:
"...Frederick L. Eirman (GT), één van de eminente vrijdenkers van de VUB..."
En gelijktijdig donderde het Kristusbeeld thuis van boven zijn bed.
La théorie, c'est quand on sait tout, mais rien ne fonctionne,
la pratique, c'est quand tout fonctionne, mais qu'on ne sait pas pourquoi.
ici, la théorie et la pratique sont réunies: rien ne fonctionne et personne ne sait pourquoi.
Gelezen op het labo van Quantumoptica (Algemene Natuurkunde)

Over strevers

"Het universitaire leven is een vruchtbare bodem voor hij die van het uitgebreide spectrum de gepaste kleuren weet te mengen"
Anton Van Hespel (1897-1944)

Door de eeuwen heen heeft men de marginaliteit aangeroepen om het wereldbeeld te beschrijven. De laatste jaren gaal men het doen door middel van de hypernormale mens, de strever. We interviewden in dit verband Zephiron Amatrix. Prof. in de chemo-sociologie aan de Vrije Universiteit van Waregem.

P.: Goedemiddag Zeph"

P.: Goedemiddag"

P.: Wat is een strever?"

(we laten de wachtwoorden weg om het lezen te vereenvoudigen en trouwens we raden aan dit interview te laten voorlezen door iemand met een luidere stem terwijl u rustig achterover leunt met een glas van uw favoriet merk)

Z.: Wel, iedereen kent er wel een zonder het zelf te zijn, als u begrijpt wat ik bedoel. Een strever verzet zich nooit tegen iets, hij is altijd aan de lachende zijde, aan de zijde van de meerderheid.

uw man ter plaatse

"Memorandum on higher education"

Voorlopige analyse, uitgebracht door de Europese Commissie

Inleiding

In het kader van de wijziging van het verdrag van Rome zoals in november goedgekeurd in Maastricht, krijgen de Europese instellingen (Europese Commissie en Parlement) bevoegdheid op het vlak van het onderwijs. Meer bepaald kan volgens artikel 1 lid 3 van het nieuwe derde hoofdstuk "onderwijs, beroepsvorming en jeugd", de Commissie voorstellen doen aan de raad van onderwijsministers die met gekwalificeerde meerderheid kunnen worden. In deze context heeft de Commissie een "memorandum on higher education in the Community" voorbereid waarvan de inhoud nu stilaan bekend begint te worden.

De wetgevende initiatieven die de laatste jaren op het vlak van onderwijs in de verschillende Lidstaten zijn genomen en die duidelijke en aantal gemeenschappelijke krachten tonen - het laatste en meest coherent voorbeeld hiervan is het decreet op de universiteiten en in mindere mate dat op het HOLT die vorig jaar door de Vlaamse executieve erdoor zijn gedrukt - deden ons voor de inhoud van dit Commissiedocument (tevooren bekend als the Green Paper) het eerste vrezen. Het eigenlijke document overtreft onze stoutste verwachtingen.

Het document bestaat uit twee delen. Het eerste deel bevat een analyse van de bestaande onderwijsvoorzieningen en de te verwachten onderwijsbehoeften. Het tweede deel bevat een aantal richtlijnen voor concrete beleidsvoorstellen. Het fundamentele uitgangspunt dat als een rode draad door het document loopt is dat het onderwijs niet langer beschouwd wordt als een waarde op zichzelf - laat staan als een elementair mensenrecht zoals vastgelegd in het sociaal luik van het Europees Charter van de Mensenrechten - maar volledig gedefinieerd wordt in functie van de interne Europese markt, meer bepaald de arbeidsmarkt. Nog nooit is er voor zover wij weten een tekst over onderwijs gepubliceerd die zo consequent een zo katastrofale visie op het onderwijs op beleidsniveau durfde verdedigen. Uitvoering van deze voorstellen zal onvermijdelijk leiden tot het verdwijnen van de toch nog ten dele onafhankelijke en democratische hoger onderwijsstructuren in de Europese Gemeenschap.

Deel 1

In het eerste deel worden zeven grote noden of behoeften in de onderwijswereld omschreven. Deze omschrijving is volledig gebaseerd op veronderstelde behoeften van de arbeidsmarkt. Elke overweging van hetzij politieke, hetzij sociale of culturele aard is totaal afwezig.

De vier eerste noden zijn, in volgorde van belangrijkheid:

- de behoeften van de arbeidsmarkt,
  - de demografische evolutie,
  - mobiliteit en de interne markt
  - sociale politiek en werkgelegenheid
- Alle zijn strikt economisch van aard.

De vijfde behoefte situeert zich op het vlak van externe relaties, voornamelijk met de EFTA-landen (Europese vrijhandelszone) en Oost-Europa.

De zesde behoefte wordt omschreven als "het bewaren van het Europese culturele erfgoed". Van enig bewustzijn van de noodzaak tot culturele vernieuwing, of van kritische analyse van de traditie is geen spoor terug te vinden. Ooit waren wij beschaafde mensen en brachten we culturen voort. Gelukkig is dit nu voorbij zijn we elementen in een economisch systeem geworden. Om onze herkomst echter niet helemaal te vergeten wordt er een museum gecreëerd, genaamd onderwijs, dat dit culturele erfgoed voor ons stofvrij zal bewaren.

De zevende en laatste behoefte vermeldt uiteindelijk toch de Europese burgers en raakt zeer vrijblijvend en vaag aan de politieke dimensie van het onderwijs, zonder evenwel na te laten nog eens de nadruk te leggen op Europa's economische positie in de wereld.

Om kort te zijn: deze behoeftenanalyse is een regelrechte catastrofe. Zij is bovendien niet vrij van methodologische fouten. Er wordt immers een directe en oorzakelijke band gelegd tussen de te verwachten demografische evolutie, de werkgelegenheid en de onderwijsbehoeften. Een tekst gebaseerd op dergelijke oversimplificering van de zeer complexe interacties tussen deze uiterst verschillende domeinen zou geen enkel ernstig wetenschapper durven publiceren. Deze methodologische knoosbol leidt vanzelf tot volgend soort redeneringen: De Gemeenschap heeft behoefte aan professionele gevormde arbeidskrachten in sector X, dus moet de Gemeenschap zo lang deze economische behoefte bestaat investeren in het vormen van een elite in dit domein, bij voorkeur in uitgelezen "Centers of Excellence", als grondslag voor het toekomstige Europese onderwijsbeleid (en als excuus om op nationaal vlak eender welk soort onderwijs- of onderzoeksbouwendende maatregelen te doen goedkeuren) kan dit tellen. qqqq

Deel 2

Het document bevat vijf grote richtlijnen waarbinnen concrete beleidsvoorstellen worden geformuleerd. Ook hier is de tekst al even rampzalig. Er worden 5 prioriteiten vastgelegd zonder dat men uitgaat van een coherent politieke visie op lange termijn of op maatschappelijk niveau, tenzij dan het economisch belang. De 5 voorstellen vertonen dan ook geen enkele reële samenhang.

* Toegang tot het hoger onderwijs.

De toegang tot het hoger onderwijs wordt nergens in een sociale of culturele context geplaatst. Het begrip "demokratisering van het onderwijs" komt in het geheel niet voor. Men spreekt alleen over het vergroten van het onderwijs aanbod in sectoren waar Europa in studentenaantallen een achterstand heeft op de USA en Japan. Over de vraag naar onderwijs en een analyse van de daarbij

horende sociale, politieke en culturele problemen wordt in het geheel niet gesproken.

* Partnerschap met de economische wereld.

Hier volstaat het paragraaf 74 letterlijk te citeren "The higher education institutions should adopt cooperation with industry as a fundamental part of their mission and should be ready to adapt their structures of courses and qualifications and methods of course delivery to support this cooperation (...) the conditions of engagement of higher education staff should encourage and reward collaborative efforts with industry. The higher education institutions should examine the scope for involving industrialists and workers representatives to a greater extent in their work through participation in Councils, Committees and advisory structures. They should develop appropriate structures for interaction with industry at a business level which can handle the external market for training and other higher education services."

* Permanente vorming

Ook dit punt wordt uitsluitend vanuit het standpunt van de behoeften van de arbeidsmarkt bekeken. Er wordt nergens verwezen naar de noodzaak om mensen die om een of andere reden uit het traditionele onderwijsstelsel zijn gevallen een mogelijkheid tot het volgen van volwaardig onderwijs te geven, of van het gerechtvaardigd verlangen van een individu om zijn kennis omwille van zijn persoonlijke interesse uit te breiden. Over de zeer verscheiden en interessante ervaringen die in de verschillende Lidstaten op het gebied van de permanente vorming bestaan wordt nergens melding gemaakt.

* Onderwijs op afstand

Dit is het enige onderdeel van de test dat niet geheel en al op economische motiveringen is gebaseerd. De geformuleerde voorstellen zijn interessant en de moeite van verder onderzoek waard.

* De Europese dimensie

De alleen zalig makende oplossing voor dit probleem - men gaat er zondermeer van uit dat er zich een probleem stelt, dat nergens precies wordt omschreven - wordt gevonden in het promoten in programma's zoals Erasmus, Comett en Lingua. Met andere woorden: als men maar genoeg mensen over het continent kan laten heen en weer bewegen zal daaruit vanzelf zoiets als een Europese modelburger, deel van een nieuwe elite, te voorschijn komen; van de oorspronkelijke bedoeling van meer specifiek het Erasmusprogramma, nl. het uitwisselen van culturele ervaringen door middel van het onderwijs, blijft niets over. De evaluatie van dit programma beperkt zich tot het aanstippen van een aantal materiële problemen zoals huisvesting. Op het vlak van de Europese

vorming (wat is dat??) van het onderwijzend personeel wordt gezegd dat die moet starten in het basiscurriculum, maar ook hier wordt ook weer alle heil verwacht van de uitwisselingsprogramma's.

In de twee laatste paragrafen van het document wordt er uiteindelijk op gewezen dat een grondige analyse van de bestaande systemen nodig is en wordt er zelfs over een dialoog met de verschillende geledingen binnen het hoger onderwijs gesproken. Men zou uit de laatste paragraaf zelfs de stoutmoedige conclusie kunnen trekken dat studenten dan toch beschouwd worden als een zelfstandige en verantwoordelijke mensensoort, maar dit is vermoedelijk gewoon een schrijffout.

Samenvatting

Hoewel het karikaturaal klinkt is dit de eenvoudige waarheid: dit document bevat in tegenstelling tot wat de titel laat vermoeden in het geheel geen visie op een toekomstige Europese onderwijspolitiek. Het enige bindmiddel tussen de volledig op zichzelf staande voorstellen in de tekst is een verheerlijking van op methodologisch verkeerde gronden gebaseerde voorspellingen over de behoeften van de interne en ééngemaakte Europese markt. De enige hoop die men kan koesteren is dat de politiek verantwoordelijken op alle niveaus uit de verschillende lidstaten bij het lezen van dit shockerende document wakker schieten en alles doen om te verhinderen dat deze voorstellen van de Commissie, waarover binnen de raad van onderwijsministers al een consensus bestaat, effectief zullen worden toegepast. Eén klein lichtpuntje is dat de tekst die door het Europees Parlement is voorbereid in dezelfde context, nl. de wijziging van het verdrag van Rome, vanuit een fundamenteel andere visie vertrekt. Ondanks het feit dat men het belang van de economie in het onderwijsgebeuren erkent baseert deze tekst zich op het idee van het "Europa van de burger", een burger die, om zijn rol op politiek, sociaal, economisch, cultureel en politiek vlak te kunnen spelen, recht heeft op toegankelijke en kwalitatief hoogstaande onderwijsfaciliteiten. Ook deze tekst (waaraan een analyse later volgt) is niet vrij van te bekriften uitgangspunten, maar hierin erkennen wij tenminste een mogelijke basis tot gesprek op Europees niveau. In dit licht is het absoluut noodzakelijk dat de politieke verantwoordelijken - en dus ook de studentenbeweging - zich de vraag stellen in hoeverre zij kunnen samenwerken met instellingen, die in hun werkwijze door en door bureaucratisch zijn en waarop geen enkele democratische controle bestaat. Het is heel karakteristiek dat de Commissie het contact met gestructureerde en democratische overlegstructuren vermijdt, en er de voorkeur aan geeft te onderhandelen met korporalistische belangenorganisaties. Waakzaamheid is geboden.

Karin Vereist

verantwoordelijke internationaal VWS

De Moeial

Tweewekelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel, in samenwerking met BSG, Dienst Cultuur en Studierijk Vrij Onderzoek

Adres
De Moeial
Gebouw Y

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
Tel. 02 641 23 38

Coördinator
Wouter Walgraeve

Hoofdredactrice
Isabelle Vandercasseyen

Redactie

John De Coninck, Johan Vansintjan, Rudi Bettens, Jack Van Handenhove, Karin Vereist, Koen Vandendurpell, David Roothoofd, William, Wouter Walgraeve, Paz, Teo, Jurgen Oste.

Medewerkers

Ivan Feys, Koen Lefever, Samantha Graham, Edwin Hacken, Frank Bolata, Geert Acke, Patrick Coenen.

Illustraties

Elisabeth van Son, Edwin Hacken, Rudi Bettens, Isabelle Vandercasseyen, Wim Gastermans, Teo, archief.

Verantwoordelijke uitgever

Geert Baetens
Pleinlaan 2
1050 Brussel

De redactie is niet verantwoordelijk voor artikelen van VO en BSG.

Deadline
Moeial 6 :
29 januari
om 15.00h

Redactie-
vergaderingen : elke
woensdag om 19u00,
Moeial-lokaal,

geleend,
objectief 479.917

Contactadres
Jeroen Vets
Generaal Bernheimlaan 15
1040 Etterbeek.

OPROEP aan alle democratisch gezinde, anti-racistische studenten,

In heel België werd eind november een mammoetpetitie gestart met als hoofdobjectief 479.917 handtekeningen in te zamelen tegen het racisme en het fascisme, net zoveel als het stemmenaantal van Vlaams Blok, Front National en Agir te samen.

Deze petitie gelanceerd op initiatief van leden van de PVDA (o.a. Nadine Rosa-Rosco, Fatima El Belgilii en dokter Eric Van Obbergen) werd ondertekend door een zestigtal vooranaandenden, waaronder cartoonist Gal, dichter Herman de Coninck, Herman Brusselmanns, Kamagurka en Herr Seale, voetballer Eric Vanderelst, Raymond

Van 't Groenewoud en Willem Vermandere, maar ook door vele profen aan de RUG, UCL, ULB en niet te vergeten, de VUB waaronder ook rector R. Dejaegere.

MLB is er dan ook meteen mee van start gegaan. Zo hadden op enkele dagen tijd al meer dan 150 studenten deze petitie ondertekend en vonden we meer dan 25 medewerkers bereid om mee handtekeningen te verzamelen. We hebben als doel vooropgesteld om her op de VUB alvast meer dan 1000 handtekeningen in te zamelen. Om dit doel te bereiken hebben we zoveel mogelijk medewerkers nodig en ook zoveel mogelijk

studentenkringen die zelf met de petitie willen werken.

Het Vlaams Blok steunt op de onwetendheid van de mensen. Wij willen met deze petitie het racistische tij keren door deze onwetendheid en irrationaliteit te bekampen. Het ijveren voor volledig gelijke rechten voert de discussie naar de kern van de zaak nl. : racisme verdeelt !!Vandaar deze oproep aan alle anti-racisten en anti-fascisten : doe mee aan de activiteiten tegen het racisme, verzamel handtekeningen voor de objectief, of kom langs aan de MLB-stand in het kalfetaria elke woensdagmiddag om

meer info te verkrijgen over het objectief of over het racisme-fascisme.

KOM OP TEGEN DE VLAAMS-BLOK KANKER !

geleend,
objectief 479.917

Contactadres
Jeroen Vets
Generaal Bernheimlaan 15
1040 Etterbeek.